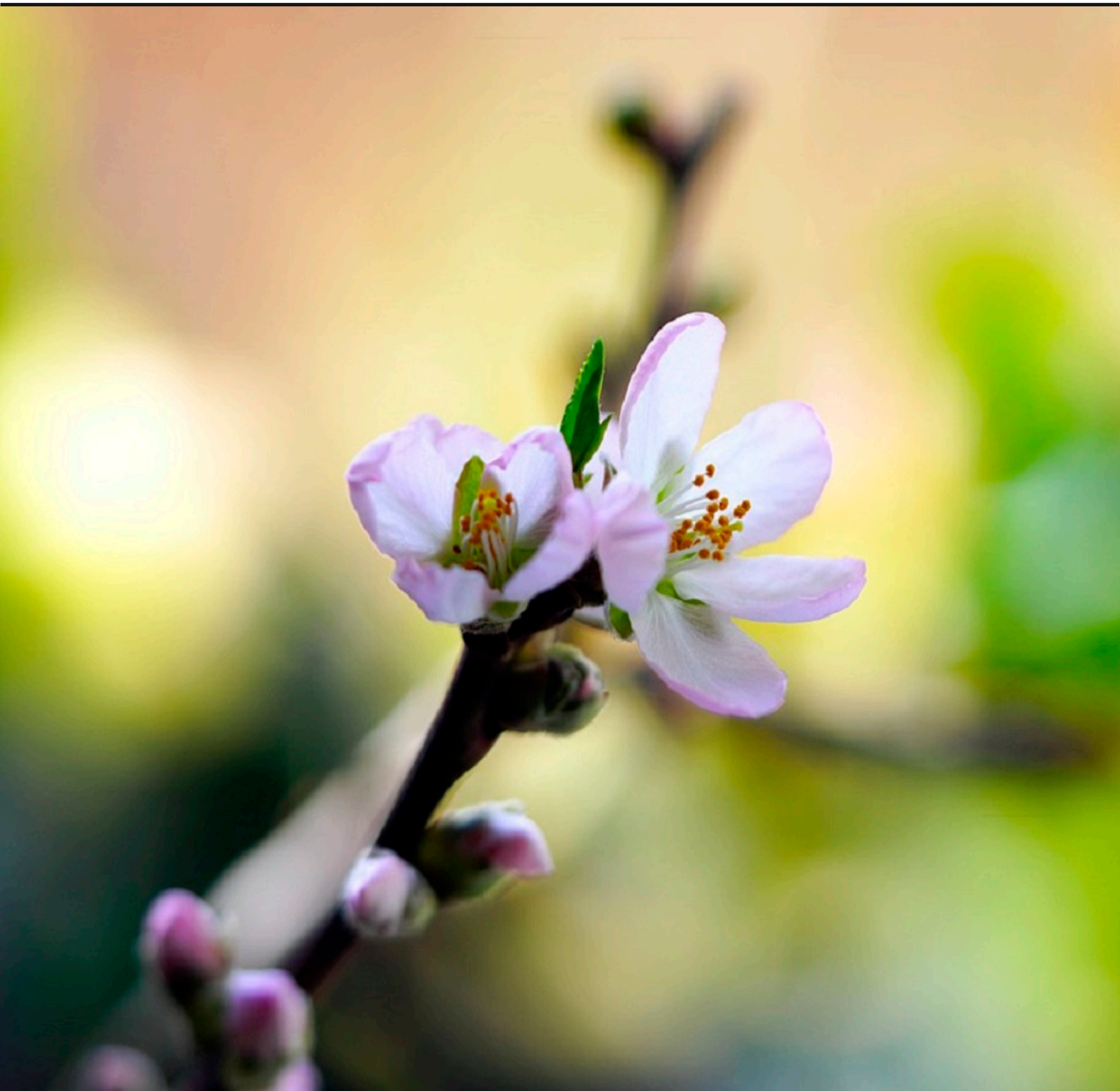

F **N** **FORUM** *nauczycielskie*

ISSN 2719-6135

PIOTRKOWSKI KWARTALNIK OŚWIATOWY

Nr 99 marzec 2022

Z okazji zbliżających się Świąt Wielkanocnych pragniemy przekazać Państwu serdeczne życzenia. Niech te Święta Wielkiej Nocy spłyną rzeką Boskiej mocy, otuliwszy Wasze serce spokojem i radością. Życzymy Wam chwili refleksji i chwil radości spędzonych wspólnie przy rodzinnym stole. Niech Chrystus zmartwychwstały napelni Wasze serca wiarą, nadzieją i miłością. Pogody ducha oraz wszelkiej pomyślności przy realizacji nowych planów w życiu zawodowym i prywatnym.

Z najlepszymi życzeniami
Dyrektor i Pracownicy
Centrum Rozwoju Edukacji Województwa Łódzkiego
w Piotrkowie Trybunalskim

FORUM Nauczycielskie

Kolegium Redakcyjne

Iwona Buchalska

Jadwiga Szymczyk
red. naczelny

Małgorzata Kudyba

Dagmara Pietrzyk

Bogumiła Rabęda

Sylwia Kubicka

FORUM Nauczycielskie

„...A przed nią w wielkim koszu, wśród zieleni,
Wiosenny towar, pełen barw i rosy:
Blade narcyzy, stokrocie puszyste,
Ogromne bratki, w fioletach całe,
Dzwoneczki modre, jak jasne niebiosy,
Róże, szkarłatne jedne, drugie białe,
Konwalie smukłe, wonne i śnieżyste,
I tulipanów kielichy z płomieni...”

*Dwie wiosny, Maria Konopnicka (1842-1910)
Patronka Roku 2022*

Centrum Rozwoju Edukacji
Województwa Łódzkiego
w Piotrkowie Trybunalskim
ADRES REDAKCJI:
Centrum Rozwoju Edukacji
Województwa Łódzkiego
w Piotrkowie Trybunalskim
97-300 Piotrków Tryb.,
ul. Wojska Polskiego 2
tel. 44 649-65-66;

KOLEGIUM REDAKCYJNE

Iwona Buchalska
Jadwiga Szymczyk - red.naczelną
Małgorzata Kudyba
Dagmara Pietrzyk
Bogumiła Rabęda
Sylwia Kubicka - współpraca redakcyjna

KOREKTA:

Jadwiga Szymczyk

SKŁAD KOMPUTEROWY:

Marcin Pawełczek

okładka:

I s. - <https://pixabay.com/pl/>

II s. - projekt Magdalena Sadowska

III s. - z archiwum WODN

IV s. - z archiwum WODN

grafiki w tekście: <https://pixabay.com/pl/>

*Redakcja zastrzega sobie prawo do skrótów
tekstów zakwalifikowanych do druku*

*Redakcja zastrzega sobie prawo
do bezpłatnych publikacji nadesłanych materiałów*

Spis treści:

Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych

– Barbara Śpiewaks. 4

Piotrkowska Sieć Przedszkoli i Szkół Promujących Zdrowie

– Witold Stawski.s. 5

Edukacja zdrowotna podczas nauki zdalnej – dobre
praktyki na przykładzie Szkoły Podstawowej nr 8

w Tomaszowie Mazowieckim – Aldona Bąks. 7

Dzień Bezpiecznego Internetu – Katarzyna Harlejczyks. 9

Kalendarz projektów historycznych – Agnieszka Kubśs.10

Liczba π – Anna Maliszewskas.12

Scenariusz „Dnia Liczby PI” zorganizowanego

w CRE WŁ w Piotrkowie Trybunalskim – 14.03.2022 r.

– Anna Maliszewskas.14

Kreatywność kluczem sukcesu – Sylwia Wojtaszczyks.16

Depresja u dzieci i młodzieży – Sylwia Wojtaszczyks.17

Jąkanie u dzieci – Sylwia Wojtaszczyks.18

Oddziaływanie wybranych środków masowego przekazu:

televizji, Internetu i gier komputerowych na dzieci

– Kamila Kochowiczs.19

Jak zapewnić uczniom bezpieczny powrót do szkoły

po nauce zdalnej? – Kamila Kochowicz.s.20

Naukowo-Karnawałowo

– Anna Maliszewska, Anetta Grudzieńs.21

Królowa Bona – Maria Śledzińskas.23

Biblioteka Pedagogiczna CRE WŁ w Piotrkowie

Trybunalskim poleca.. – Sylwia Kubicka.s.24

Piszcie do nas !

forumnauczycielskie@crepiotrkow.edu.pl

Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych

1 marca 1951 r., w więzieniu na warszawskim Mokotowie wykonano wyrok śmierci na dowódcach IV Zarządu Głównego Zrzeszenia Wolność i Niezawisłość. Skazani zostali przez komunistyczne władze po pokazowym procesie, poprzedzonym brutalnym śledztwem. W rocznicę ich śmierci obchodzony jest Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych.

„W hołdzie Żołnierzom Wyklętym – bohaterom antykomunistycznego podziemia, którzy w obronie niepodległego bytu Państwa Polskiego, walcząc o prawo do samostanowienia i urzeczywistnienie dążeń demokratycznych społeczeństwa polskiego, z bronią w ręku, jak i w inny sposób, przeciwstawili się sowieckiej agresji i narzuconemu siłą reżimowi komunistycznemu” – głosi treść preambuły do ustawy. Jak podkreślił w uzasadnieniu do projektu jego wnioskodawca, śp. prezydent Lech Kaczyński, święto 1 marca miało stać się hołdem dla Żołnierzy Wyklętych za „świadectwo męstwa, niezłomnej postawy patriotycznej i przywiązania do tradycji niepodległościowych. Za krew przelaną w obronie Ojczyzny”. Lech Kaczyński podkreślił, że bohaterowie podziemia antykomunistycznego nie tylko odegrali istotną rolę w odsuwaniu w czasie kolejnych etapów utrwalania systemu zniewolenia, ale też pozostali wzorem postawy obywatelskiej dla wielu środowisk opozycji demokratycznej.

Żołnierzami Wyklętymi nazwano uczestników powojennej konspiracji przeciwko narzuconym przez Sowietów władzom Polski Ludowej. Wielu z nich było bohaterami walk z niemieckim okupantem podczas II wojny światowej. Łączyła ich niezgoda na p o d p o r z ą d k o w a n i e P o l s k i i Polaków reżimowi pochodzącemu z obcego nadania, odwaga, by stanąć do walki oraz tragiczne losy: pozbawienie wolności, nierzadko tortury i śmierć z rąk przedstawicieli aparatu władzy. Wszyscy zostali też skazani na zapomnienie, niejednokrotnie pochowani w masowych grobach, pod osłoną nocy, wymazani z kart historii bądź

opluwani przez komunistyczną propagandę. Szacuje się, że w szczytowym okresie walki, w 1945 r., w podziemiu niepodległościowym działało bezpośrednio nawet 200 tysięcy osób.

1 marca 1951 r., po wcześniejszym pokazowym procesie, strzałem w tył głowy zamordowano siedmiu przywódców IV Zarządu Zrzeszenia Wolność i Niezawisłość. Łukasz Ciepliński, Adam Lazarowicz, Mieczysław Kawalec, Józef Rzepka, Franciszek Błazej, Józef Batory i Karol Chmiel wchodzili w skład ostatniego kierownictwa ogólnopolskiej konspiracji od 1945 r. kontynuującej dzieło Armii Krajowej. Śp. Janusz Kurtyka, prezes IPN w latach 2005 - 2010, zaproponował, by właśnie tego dnia czcić pamięć żołnierzy antykomunistycznego podziemia. Była to odpowiedź na apele i postulaty środowisk kombatanckich. Sejm uchwalił ustawę o ustanowieniu tego święta państwowego w 2011 r., a jej projekt rok wcześniej skierował do Sejmu prezydent Lech Kaczyński – była to jedna z ostatnich inicjatyw ustawodawczych tragicznie zmarłej głowy państwa.

„Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych ma być wyrazem hołdu dla żołnierzy drugiej konspiracji za świadectwo męstwa, niezłomnej postawy patriotycznej i przywiązania do tradycji niepodległościowych, za krew przelaną w obronie ojczyzny” – napisał w lutym 2010 r. prezydent Lech Kaczyński, który podjął inicjatywę ustawodawczą w zakresie uchwalenia tego święta. Ta idea, podtrzymana przez kolejnego prezydenta Bronisława Komorowskiego, została zrealizowana ustawą z 3 lutego 2011 r. O wprowadzenie tego święta ubiegał się również prezes IPN Janusz Kurtyka.

Temat Żołnierzy Wyklętych stał się szerzej znany dopiero na początku lat 90-tych XX wieku. Stało się to w dużej mierze dzięki wystawie „Żołnierze Wyklęci – antykomunistyczne podziemie zbrojne po 1944 r.”, przygotowanej w 1993 r. przez Ligę Republikańską na Uniwersytecie Warszawskim.

Od 2011 roku są podejmowane liczne działania przez władze państwowe, Instytut Pamięci Narodowej i placówki oświatowe, mające na celu upamiętnienie Żołnierzy Wyklętych. Niezwykle cenną dla uczniów województwa łódzkiego jest Konkurs pn. Żołnierze Wyklęci – niezłomni obrońcy Rzeczypospolitej, który realizowany jest od roku 2020. Inicjatorem tego doniosłego przedsięwzięcia jest Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego. Wojewódzki konkurs pn. „Żołnierze Wyklęci – niezłomni obrońcy Rzeczypospolitej” organizuje i przeprowadza Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego, przy współudziale Centrum Rozwoju Edukacji Województwa Łódzkiego (zwane dalej CRE) w Łodzi, Piotrkowie Trybunalskim, Sieradzu, Skierniewicach i Zgierzu.

Celem Konkursu jest:

- 1) upamiętnienie Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych;
- 2) budzenie i utrwalanie dumy z dziedzictwa narodowego;
- 3) pielęgnowanie polskości oraz rozwój i kształtowanie świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej mieszkańców, a także pielęgnowanie i rozwijanie tożsamości lokalnej;
- 4) upowszechnienie wiedzy historycznej o żołnierzach Wojska Polskiego, którzy walczyli o niepodległość Polski po II wojnie światowej;
- 5) kultywowanie wartości, ideałów i postaw żołnierzy Polskiego Państwa Podziemnego;

6) doskonalenie umiejętności samodzielnego poszukiwania, gromadzenia i selekcjonowania informacji z różnych źródeł.

Godnym podkreślenia jest fakt, że inicjatywa spotyka się z dużym zainteresowaniem uczniów, bowiem do II. edycji Konkursu w rejonie oddziaływania Centrum Rozwoju Edukacji Województwa Łódzkiego w Piotrkowie Trybunalskim zgłosiło się do eliminacji pisemnych 81 uczniów ze szkół podstawowych, 52 uczniów do konkursu ze szkół podstawowych oraz 27 uczniów do prezentacji multimedialnej i filmu z 2 szkół ponadpodstawowych. Konkurs jest w trakcie realizacji, szkoły nadsyłają prace, zaś eliminacje pisemne rejonowe będą przeprowadzone 18 marca 2022 r. Tak liczny udział uczniów w Konkursie dowodzi o dużym zaangażowaniu Dyrektorów szkół, Nauczycieli historii, którzy zaciekawili swoich Uczniów tą także cenną edukacyjnie i wychowawczo inicjatywą.

Barbara Śpiewak
konsultant CRE WŁ w Piotrkowie Tryb.
przewodnicząca Komisji Rejonowej Konkursu
b.spiewak@crepiotrkow.edu.pl

Źródło foto: Strona główna Sejmu RP

Piotrkowska Sieć Przedszkoli i Szkół Promujących Zdrowie

„Szkoła promująca zdrowie zwiększa możliwości młodych ludzi do podejmowania działań i dokonywania zmian. Jest miejscem, w którym młodzi ludzie, pracując razem z nauczycielami i innymi osobami, mogą osiągnąć sukces. Wzmacnianie młodych ludzi, wspieranie ich wizji i idei, umożliwia im wpływ na ich życie i warunki życia”. (WHO, 1997)

sukces. Wzmacnianie młodych ludzi, wspieranie ich wizji i idei, umożliwia im wpływ na ich życie i warunki życia”. (WHO, 1997)

Kiedy na początku lat 90. rozpoczęto w czterech krajach (w tym: w Polsce), pilotażowy projekt „Zdrowa szkoła”, nikt nie przypuszczał, że wywoła to tak duże zainteresowanie na świecie. W krótkim czasie projekt przekształcił się w międzynarodową sieć. Osobą, która od początku uczestniczyła w rozwoju tego ruchu jest prof. dr hab. n. med. Barbara Woynarowska.

Na podstawie informacji z oficjalnej strony „Schools for Health in Europe (SHE)” <https://www.schoolsforhealth.org/> dowiadujemy się, że obecnie do sieci należą 40

krajów europejskich. Polska była prekursorem tych działań, a dziś jest jednym z jej aktywniejszych członków. Trzydzieści lat temu powstała pierwsza wojewódzka sieć szkół promujących zdrowie. Dziś działają one we wszystkich województwach, a duże zainteresowanie tymi działaniami spowodowało rozbudowanie struktury organizacyjnej i powołanie sieci rejonowych. W naszym Ośrodku ta tematyka była obecna od ponad 15 lat. Koordynatorem sieci rejonowej i sieci wojewódzkiej była przez ponad 10 lat p. Urszula Szewczyk – konsultant WODN w Piotrkowie Tryb. Dzięki jej zaangażowaniu wiele szkół uzyskało certyfikaty wojewódzkie a kilka – certyfikaty krajowe. O randze tych certyfikatów może świadczyć fakt, że przedszkola i szkoły, które je uzyskały szczytą się tym wyróżnieniem, umieszczając logo na froncie budynku szkoły lub placówki, na stronie internetowej, w wydawanych publikacjach itp.

Co jest siłą tego ruchu? Przecież inicjatyw dotyczących edukacji w zakresie dbania o własne

zdrowie jest tak wiele. Może dlatego, że jak pisze prof. B. Woynarowska w swoim podręczniku dla szkół i przedszkoli: „*warunkiem skuteczności działań jest uczestnictwo i zaangażowanie jak największej liczby członków danej społeczności; programy promocji zdrowia są wdrażane „z ludźmi”, a nie „dla ludzi”. W szkole niezbędne jest **uczestnictwo** nauczycieli, innych pracowników i uczniów (rzeczywiste, a nie pozorne) oraz współpraca z rodzicami uczniów”, i dalej „...zdrowie jest tworzone przez ludzi **w codziennym życiu, we wszystkich siedliskach, w których żyją, uczą się, pracują, wypoczywają, bawią się; jednym z siedlisk jest szkoła i jej społeczność – nauczyciele, pracownicy niepedagogiczni, uczniowie i ich rodzice**”.*

Obserwując działania szkół i przedszkoli działających w Piotrkowskiej Sieci Przedszkoli i Szkół Promujących Zdrowie, można być zaskoczonym ilością i zakresem pomysłów, przeradzających się w konkretne projekty, wywołujące entuzjazm nie tylko uczniów, ale i rodziców, pracowników sekretariatu, księgowości, woźnych, sprzątaczek... . Wiele razy słyszałem od dyrektorów szkół i przedszkoli, że rodzice opracowali i wykonali karty pracy, przygotowali półprodukty, a woźna upiekła dwie blachy marchewkowego ciasta.

Można dużo pisać o idei, o certyfikatach, o naukowym podejściu do tematu. Zapraszam zainteresowanych na naszą stronę internetową do zakładki „Szkoły Promujące Zdrowie”. Można tam znaleźć wspomniane wcześniej podręczniki, materiały i wskazówki do kolejnych działań. Będziemy tam również prezentować Państwa działania w zakresie promocji zdrowia, jako przykłady dobrych praktyk. Są one nie tylko powodem do pochwalenia się swoimi pomysłami, ale przede wszystkim inspiracją dla innych.

Okres nauki zdalnej i atmosfera lęku zagrożenia zdrowia i życia swojego, rodziny, bliskich, znajomych – to czas, w którym z jednej strony chciałoby się zrobić jak najwięcej, ale z drugiej strony ograniczenie kontaktów bardzo utrudnia komunikację.

Wracamy do normalnej pracy w placówkach oświatowych. Czy powrócą cenne inicjatywy nauczycieli, rodziców, uczniów w zakresie promocji zdrowia? Nie mam co do tego żadnych wątpliwości. Pandemia uświadomiła, jak jest to ważny element edukacji każdego człowieka. Edukacja zdrowotna często wkracza do domów bocznymi drzwiami. To dzieci przynoszą ważne wiadomości i przekazują je z przejęciem rodzicom, babciom i dziadkom, rodzeństwu, a nawet sąsiadom. Z własnego doświadczenia pamiętam, że od kiedy nastoletni syn kazał mi sprawdzać na etykietach żywności skład zawartości, początkowo robiłem to niechętnie, ale dziś – regularnie.

Po odejściu na emeryturę p. Urszuli Szewczyk, funkcję koordynatora wojewódzkiego pełni p. Marzenna Piwowar-Zrazek – konsultant CRE WŁ w Skierniewicach. A od listopada 2021, piszący te słowa Witold Stawski, został koordynatorem

rejonowej Piotrkowskiej Sieci Przedszkoli i Szkół Promujących Zdrowie.

26 stycznia br. zorganizowaliśmy konferencję na temat: „Promocja zdrowia w przedszkolu i w szkole”. Było to spotkanie w ramach Piotrkowskiej Sieci Szkół Promujących Zdrowie. W szkoleniu wzięli udział dyrektorzy szkół i przedszkoli, koordynatorzy i członkowie zespołów promujących zdrowie w placówkach oświatowych. Na konferencji było reprezentowanych 25 przedszkoli i szkół z naszego terenu a także 7 placówek z regionu skierniewickiego. Wsumie uczestniczyły 92 osoby.

Wykład na temat: „Nowoczesne podejście do edukacji zdrowotnej – praktyczna realizacja holizmu pedagogicznego” wygłosiła dr Dorota Gawlik, adiunkt Wyższej Szkoły Biznesu i Nauk o Zdrowiu w Łodzi, nauczyciel Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach.

Na temat certyfikowania i dokumentowania działań szkół i przedszkoli wypowiadała się p. Marzenna Piwowar-Zrazek – koordynator wojewódzkiej Sieci Przedszkoli i Szkół Promujących Zdrowie Województwa Łódzkiego.

W konferencji wzięły również udział: dyrektor CRE WŁ w Piotrkowie Trybunalskim – Pani Iwona Buchalska i dyrektor CRE WŁ w Skierniewicach – Pani Monika Zdrojewska.

Podczas konferencji pięć placówek przedstawiło też przykłady dobrych praktyk: Przedszkole w Łyszkowicach, Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Sierakowicach Prawych, Publiczne Przedszkole nr 1 im. Jana Brzechwy w Radomsku, Publiczna Szkoła Podstawowa nr 2 im. Tadeusza Kościuszki w Radomsku, Zespół Szkół nr 1 im. Batalionów Chłopskich w Bratoszewicach.

Jako koordynator rejonowy przedstawiłem informację o szkoleniach i działaniach piotrkowskiej Sieci SzPZ. Proponujemy np. szkolenie rady pedagogicznej nt. „Każdy nauczyciel promotorem i edukatorem zdrowia”, warsztat metodyczny nt. „Elektroniczne dokumentowanie działań promujących zdrowie”.

Ważną rolę mają jednak odgrywać seminaria i konsultacje zbiorowe, sprzyjające wymianie doświadczeń. Po licznych rozmowach z koordynatorami szkolnymi i przedszkolnymi wiemy, że jest taka potrzeba, aby spotykać się w mniejszych grupach tematycznych. Łatwiej i szybciej pomagać sobie nawzajem, wymieniać się scenariuszami, przepisami, dokumentami i pomysłami. A jeśli warunki na to pozwolą, chcemy powrócić do szkoleń, gdzie będziemy mogli spotkać się osobiście, bez kamery internetowej i mikrofonu.

Wszystkie osoby zainteresowane działaniem Piotrkowskiej Sieci Przedszkoli i Szkół Promujących Zdrowie proszę o kontakt mail: w.stawski@crepiotrkow.edu.pl lub tel. 44 649 65 66 w. 39.

Witold Stawski
konsultant CRE WŁ w Piotrkowie Tryb.
w.stawski@crepiotrkow.edu.pl

Edukacja zdrowotna podczas nauki zdalnej – dobre praktyki na przykładzie Szkoły Podstawowej nr 8 w Tomaszowie Mazowieckim

Za nami ponad rok nauki zdalnej i tygodnie nauki hybrydowej. Dla wielu nauczycieli czas próby, czas wyzwań, samorozwoju, wyętej pracy.

Grupa nauczycieli wychowania fizycznego z dnia na dzień stanęła przed wyzwaniem poprowadzenia lekcji nie dysponując podręcznikami, zeszytami ćwiczeń jak inni nauczyciele przedmiotowi. Pierwsze tygodnie nauki zdalnej były czasem wyętej pracy w celu zorganizowania, opracowania materiałów edukacyjnych, nagrywania filmów, wyszukiwania odpowiednich pod względem zapewnienia bezpieczeństwa ćwiczących w domu dzieci.

Dzisiaj Internet pełen jest filmików z ćwiczeniami, bo wielu nauczycieli, instruktorów, trenerów szybko rozpoczęło nagrywanie i zamieszczanie na YouTube, opracowywanie planszy z zestawami ćwiczeń. Na Facebooku powstały nowe grupy skupiające nauczycieli wychowania fizycznego. Ich zadaniem jest wspieranie się nawzajem nauczycieli, dzielenie wiedzą i doświadczeniem. Mnóstwo materiałów z zakresu wiedzy o kulturze fizycznej, o sporcie tworzą nauczyciele, przygotowując lekcje swoim uczniom. Wyzwaniem jest takie skonstruowanie tych materiałów, aby z jednej strony zachęcić uczniów do aktywności, ale żeby to była aktywność bezpieczna, z drugiej strony zadbać by praca teoretyczna nie była kolejnym czasem spędzonym przez ucznia przy komputerze. Zadbanie o odpowiednią porcję ruchu każdego dnia i kształtowanie zdrowych nawyków to zadanie niezwykle trudne.

Dlaczego trudne? Dlatego, że nauka zdalna wprowadziła nudę, rozleniwienie, o czym świadczą wyniki badań oraz dlatego, że młodzież potrafi też oszukiwać i udawać aktywność. Takie przykłady wskazano podczas konferencji podsumowującej badanie przeprowadzone przez IBRIS we współpracy z Fundacją LOTTO im. Haliny Konopackiej. Okazuje się, że nawet wtedy gdy nauczyciele polecali wykonanie zadania: przebiegnięcia lub przejechania rowerem określonego dystansu i udokumentowanie tego za

pomocą screenów tras, młodzież poradziła sobie świetnie wykorzystując pojawiające się w Internecie gotowce.

Jak więc zadbać o sprawność, samopoczucie, zdrowie uczniów? Zakładając, że sytuacja może trwać jeszcze długo, bo kolejne wersje wirusa są bardzo prawdopodobne, tak samo jak kolejne fale pandemii, należy się nad tym problemem pochylić.

A jak to robimy w Szkole Podstawowej nr 8 w Tomaszowie Mazowieckim? Jako Szkoła Promująca Zdrowie dbamy o zdrowie naszych uczniów we wszystkich jego aspektach i okres pandemii, choć był i jest wyzwaniem, to głównego celu nie tracimy z oczu.

Od samego początku nauki zdalnej w 2020 roku postawiliśmy na planowe, choć zmodyfikowane działania w zakresie promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej. Do realizacji zadań z tego zakresu przystąpili nauczyciele wychowania fizycznego, biologii, wychowawcy klas oraz w pewnym zakresie pozostali nauczyciele. Nagle realizowany priorytet związany ze zmniejszeniem hałasu odszedł na dalszy plan, bo w szkole panowała zupełna cisza. Czas jaki mieliśmy spędzić wszyscy w domach nie był na początku znany. Była wiosna czyli w normalnych warunkach czas odbudowywania kondycji po zimie. Dlatego głównym celem stała się, w przypadku nauczycieli wychowania fizycznego, troska o kondycję fizyczną naszych uczniów. Jednocześnie zaczęły napływać informacje od rodziców i samych uczniów, że uczniowie źle reagują na zamknięcie w domach, izolację od rówieśników i długie godziny spędzane przed ekranami komputerów, tabletami czy smartfonami. Z rozmów z uczniami dowiadaliśmy się, że coraz trudniej zmobilizować się im do wstania z łóżka, umycia się i zjedzenia śniadania. Natomiast w czasie przerw międzylekcyjnych dominować zaczęły słodkie przekąski.

Oczywiście takie informacje napływały ze strony tych bardziej świadomych uczniów i rodziców. A to nasunęło wniosek, że problem dotyczy ogółu uczniów.

Zaistniała sytuacja spowodowała, że na plan pierwszy wysunęła się promocja zdrowia i edukacja zdrowotna, działania zmierzające do uświadamiania uczniom, ich rodzicom wagi zachowań prozdrowotnych, dbałości o zdrowie i kondycję fizyczną.

Nasze działania przebiegały wielotorowo. Po pierwsze wychowawcy klas na bieżąco przekazywali wszystkie pojawiające się informacje związane z profilaktyką COVID 19, higieną, zaleceniami Sanepidu. Wychowawcy zbierali także informacje na temat funkcjonowania dzieci i radzenia sobie z wyjątkową sytuacją. Podczas lekcji wychowawczych online, realizowali, przewidziane w planie promocji zdrowia i swoich planach godzin do dyspozycji wychowawcy, tematy związane z promocją zdrowia, kształtowaniem postaw prozdrowotnych. W naszej szkole wychowawcy otrzymują od szkolnego koordynatora Szkoły Promującej Zdrowie propozycje tematów lekcji wychowawczych wraz ze scenariuszami. Tematyka tych lekcji jest związana z planowanymi działaniami w poszczególnych miesiącach.

Drugim i właściwie wiodącym torem była praca nauczycieli wychowania i lekcje wychowania fizycznego. Od początku staraliśmy się, aby nie były to lekcje czysto teoretyczne. Uczniowie mieli okazję ćwiczyć wspólnie z nauczycielami, otrzymywali także linki do filmów oraz plansze z rozrysowanymi ćwiczeniami. Część zadań do wykonania związana była z aktywnością w terenie, aktywnością rodzinną. Uczniowie dokumentowali swoje aktywności zdjęciami, filmikami. Uczyli się wykorzystywać do ćwiczeń, dostępne w domu, typowe i nietypowe przybory, co rozwijało ich kreatywność. I tak tworzone domowe tory przeszkód, domowe siłownie. Pojawiła się nawet skakanka ze skarpetek i rowerowy tor przeszkód na działce. Aby jeszcze bardziej zmobilizować uczniów do aktywności proponowaliśmy różne challenge. Dziewczęta tworzyły układy taneczne. Szukaliśmy takich form aktywności, które uczniowie wykorzystywaliby w przerwach między lekcjami online. I tu hitem stała się tabata. Uczniowie tworzyli swoje tabaty, najpierw spontanicznie, a następnie uwzględniając wyniki prób motorycznych.

Ważnym elementem dbałości o zdrowie były zadania związane ze zdrowym odżywianiem, przekazywanie wiedzy na temat zdrowego odżywiania, komponowania zdrowych posiłków, a następnie działania praktyczne. Te działania uczniowie dokumentowali i przesyłali nauczycielom.

Kolejnym elementem działań nauczycieli wychowania fizycznego były rozmowy motywujące uczniów oraz nauka ćwiczeń relaksacyjnych i oddechowych. W sytuacji, gdy uczniowie zostali zmuszeni do nauki zdalnej, oderwani od spotkań z rówieśnikami, wzrósł poziom stresu. Dlatego tak ważne było wskazanie sposobów relaksowania się innych niż kolejne godziny spędzone przed ekranem komputera czy smartfona.

W okresie nauki zdalnej nasi uczniowie brali udział w wielu konkursach i challenge'ach organizowanych np.: przez Polski Komitet Olimpijski. A wszystko po to, aby jak najlepiej zadbać o sprawność fizyczną i kształtować postawy prozdrowotne. Te doświadczenia wykorzystujemy do dzisiaj w okresach kwarantanny i nauki zdalnej w krótkich okresach czasu. Cały czas wspierani byliśmy przez nauczyciela biologii i pedagoga szkolnego realizujących programy profilaktyczne.

Ostatni okres nauki zdalnej zaowocował kolejnymi pomysłami, które w przyszłości mamy zamiar realizować jako innowację pedagogiczną o charakterze prozdrowotnym.

Aldona Bąk
doradca metodyczny CRE WŁ w Piotrkowie Tryb.
a.bak@crepiotrkow.edu.pl
nauczycielka wychowania fizycznego w SP nr 8
w Tomaszowie Maz.

Wirtualnie bezpieczni w klasach I-III – Małgorzata Rucińska

(Doradca metodyczny, nauczyciel z wieloletnim stażem pracy w edukacji wczesnoszkolnej, od kilkunastu lat wychowawca w klasach integracyjnych).

Kilka sposobów na bezpieczne korzystanie z Internetu w klasach IV-VI – Dorota Laks

(Doradca metodyczny, psycholog w szkole podstawowej, certyfikowany terapeuta SI II stopnia uprawniony do diagnozowania, planowania i prowadzenia terapii integracji sensorycznej).

Bezpiecznie w Sieci – kształcenie specjalne – Aldona Kacpura

(Doradca metodyczny, pedagog specjalny z doświadczeniem w pracy w ośrodku dla niewidomych i słabowidzących ze sprzężeniami, w przedszkolu integracyjnym oraz w szkole ponadpodstawowej realizującej kształcenie specjalne w oddziałach integracyjnych oraz w klasach ogólnodostępnych).

Jak dbać o swoje bezpieczeństwo w sieci? (kl. VII-VIII) – Anna Kosmowska

(Doradca metodyczny, nauczyciel chemii i wychowawca w szkole podstawowej. Inspektor Ochrony Danych z wieloletnim doświadczeniem w kwestii monitorowania wdrożenia i stosowania Ogólnego Rozporządzenia o Ochronie Danych Osobowych (RODO) w szkołach i placówkach oświatowych).

Patoinfluenzerzy, dlaczego są zagrożeniem? – Aneta Grudzień

(Doradca metodyczny, od 29 lat nauczyciel języka polskiego i wychowawca w szkole ponadpodstawowej).

Współpracuje z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Bełchatowie w zakresie pracy z narzędziami TIK i wpływu Internetu na rozwój psychologiczny i społeczny młodego człowieka).

Mama, tata i ja – przyjaciele w sieci – Marlena Kowalska

(Zwolenniczka pracy metodą projektową i holistycznego podejścia do procesu nauczania. Ambasador programu eTwinning w województwie łódzkim. Ambasador programu Wakelet. Posiada także tytuł Microsoft Innovative Educator Ekspert na rok 2021/22. Rozwijając kompetencje cyfrowe, stara się umiejętnie wprowadzać narzędzia IT na lekcje. Członek grupy Superbelfrzy RP).

Przygotowane materiały (scenariusze) zostały udostępnione na stronie internetowej Centrum Rozwoju Edukacji WŁ w Piotrkowie Trybunalskim.

Zachęcamy nauczycieli, wychowawców, pedagogów i rodziców, aby jak najwięcej rozmawiali z dziećmi, młodzieżą o bezpiecznym korzystaniu z komputera i Internetu. Dbajmy o wspólne bezpieczeństwo w cyberprzestrzeni.

Dziękujemy bardzo Wszystkim Uczestnikom organizowanych przez nas obchodów DBI! Wasz zaangażowany udział pozwala nam planować kolejne przedsięwzięcia związane z bezpieczeństwem w sieci.

Katarzyna Harleńczyk
konsultant CRE WŁ w Piotrkowie Tryb.
k.harleńczyk@crepiotrkow.edu.pl

Kalendarz projektów historycznych

Każdy rok szkolny ma przyjęty harmonogram wydarzeń, które są planowane na terenie szkoły, podobny kalendarz wydarzeń i akcji historycznych można stworzyć dla roku szkolnego. Kalendarz ten będzie uniwersalny, powtarzalny. Ba! Nawet na naszej poczcie elektronicznej będziemy otrzymywać powiadomienia, przypominające o rozpoczynających się akcjach i działaniach w danym roku szkolnym. Najistotniejszą kwestią jest fakt, że wiele tych inicjatyw jest powtarzanych, ale materiały sygnowane przez fundacje, stowarzyszenia, muzea będą co roku zmieniane, tak, by w dostępny sposób dla młodego pokolenia przedstawić sedno prezentowanych wydarzeń historycznych.

Rok szkolny rządzi się swoimi prawami, przyjętymi zasadami i ważnymi terminami, pokrywa się to z chronologią wydarzeń historycznych.

Przygotowana przez Fundację Sensoria, Fundację Rosa, Fundację Pokolenia Kolumbów, kampania finansowana ze środków pochodzącym z 1% podatku

o nazwie BohaterON – włącz historię! to ogólnopolska kampania o tematyce historycznej mająca na celu upamiętnienie i uhonorowanie uczestników Powstania Warszawskiego oraz promocję historii Polski XX wieku. Projekt ma edukować Polaków, bazując na historiach Powstańców, wzmacniać poczucie tożsamości narodowej, krzewić postawy patriotyczne oraz budować wrażliwość społeczną. Kampania pod honorową opieką, m.in. Prezesa Rady Ministrów, Muzeum Powstania Warszawskiego, Instytutu Pamięci Narodowej.

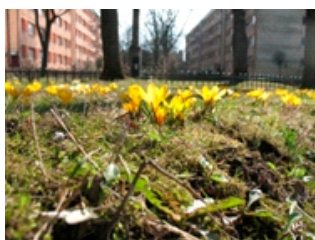
Uczestnicy kampanii, korzystają z materiałów przygotowanych przez fundację, m.in. w roku 2021 materiał przygotowany przez kanał na YouTube Historia bez cenzury. Rokrocznie materiały te dotyczą innych sfer powstania warszawskiego i powstańców. Uczniowie są również zaproszeni do tworzenia kartek dla powstańców wraz z życzeniami, w tym roku szkolnym nieobowiązkowe, które wysyłamy do organizatorów, a przywołane fundacje przekazują je powstańcom.

Kartki przygotowane przez uczniów w ramach akcji „BohaterON – włącz historię!”

Przy współpracy z Holocaust Education Trust Ireland, z polskim koordynatorem Żydowskim Muzeum Galicja, możemy przystąpić do Projektu Krokus. W ubiegłym roku szkolnym 2020/2021 w projekcie wzięło udział prawie 22000 uczniów z 243 szkół. W ramach Projektu Krokus uczniowie sadzą jesienią cebulki żółtych krokusów. Kwiaty zakwitają na początku wiosny. Żółte krokusy upamiętniają dzieci – ofiary Holokaustu. Sadzenie krokusów poprzedzają lekcje i zajęcia pozalekcyjne podczas których uczestnicy dowiadują się o tragicznych wydarzeniach II wojny światowej i o Holokauście.

W efekcie rzeczony akcji, wokół szkoły posadziliśmy 60 sadzonek krokusów, obok umieściliśmy chorągiewki, stworzone za zajęciach lekcyjnych, z wykorzystaniem wykałaczek oraz papierowej wersji logo akcji. Czekamy na efekty wizualnej naszej akcji na wiosnę a wcześniej zagłębialiśmy trudną tematykę dzieci – ofiar Holokaustu.

Symbol akcji Krokus

Ministerstwo Edukacji i Nauki w miesiącu października organizował akcję „Szkoła pamięta” poświęconą działaniom związanym z uhonorowaniem miejsc i wydarzeń ważnych dla społeczności lokalnej. Akcja tocząca się w przybliżeniu w okolicach przełomu października i listopada, której celem jest pamięć o ważnych miejscach w historii lokalnej.

Miesiąc listopad, jest ważnym z punktu widzenia działania i funkcjonowania naszego państwa, w związku z kolejnymi rocznicami odzyskania przez Polskę niepodległości. Ministerstwo Edukacji i Nauki przygotowało akcję „Szkoła do hymnu”, zachęcając w przededniu rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości do wspólnego odśpiewania hymnu państwowego. Celem akcji jest upowszechnienie treści wszystkich zwrotek hymnu państwowego, akcja dedykowana do wszystkich placówek oświatowych, od szkół ponadpodstawowych do przedszkoli. Akcja, w której bierze udział wiele szkół, które tradycyjnie akademie poprzedzają uroczystym odśpiewaniem hymnu państwowego, w przypadku zajęć lekcyjnych przygotowanych za pomocą technik kształcenia na

odległość, możemy przygotować escape room, w którym umieścimy zagadki związane z treścią hymnu państwowego, a także okolicznościami jego powstanie.

Kwiecień to czas w którym możemy przystąpić do akcji Żonkile – zainicjowanej przez Polin – Muzeum Historii Żydów Polskich. 19 kwietnia przypada rocznica wybuchu powstania w getcie warszawskim – największego zbrojnego zrywu Żydów podczas II wojny światowej, a zarazem pierwszego powstania miejskiego w okupowanej Europie. Ostatni przywódca Żydowskiej Organizacji Bojowej, Marek Edelman, który przeżył likwidację getta, przez lata pielęgnował pamięć o wydarzeniach z 1943 roku. Do końca życia, w rocznicę powstania przychodził pod Pomnik Bohaterów Getta, by oddać hołd poległym towarzyszom. Wraz z nim przychodziło coraz więcej ludzi z żółtymi kwiatami. Akcji od początku towarzyszyło hasło "Łączy nas pamięć", które podkreśla siłę wspólnoty, znaczenie solidarności, potrzebę dialogu ponad podziałami.

Szablon przygotowany przez organizatora akcji „Żonkile – łączy nas pamięć”

W ramach akcji organizatorzy, udostępniają szablony, logo akcji społeczno-edukacyjnej, które można przygotować w trakcie nauki stacjonarnej i nosić w dzień rocznicy wybuchu powstania w getcie warszawskim. Dostępne są również nakładki do zdjęć – żonkila, które nasi uczniowie mogą wykorzystać w mediach społecznościowych, jako symbol pamięci. Ponadto co roku, organizatorzy upowszechniają przygotowany dla młodego pokolenia materiał, dostosowany do poziomu uczestników akcji.

Dla mieszkańców Warszawy i okolic organizowane są akcje i spotkania, które będą upowszechniały wiedzę nt. powstania w getcie warszawskim.

Do akcji możemy zgłosić się za pomocą strony internetowej organizatorów projektów.

Ogromny ukłon dla twórców materiałów w przedstawionych przeze mnie akcjach. Uczestnicząc w przywołanych projektach, organizatorzy korzystają z nowych form propagowania wiedzy historycznej, tj. filmy animowane, materiały przygotowane przez kanał YouTube Historia bez cenzury, film zrealizowany w stylistyce youtuberskiej, które cieszą się uznaniem młodego pokolenia.

Przywołane akcje są działaniami, które staram się przedsięwziąć na terenie mojej szkoły w porozumieniu z Dyrekcją szkoły, są wybranymi akcjami, wśród wielu propozycji, ale mogą pobudzić do działania, poprzez autorskie projekty nauczycieli.

Agnieszka Kubś
nauczycielka historii i wos
w Zespole Szkół Ponadpodstawowych
w Kleszczowie

Liczba π

$\pi = 3,141592\ 653589\ 793238\ 462643\ 383279\ 502884\ 197169\ 399375\ 105820\dots$

jest liczbą niewymierną, co oznacza, że nie może być zapisana jako iloraz dwóch liczb całkowitych (nie da się jej zapisać za pomocą ułamka zwykłego).

Określa ona stosunek długości okręgu (obwodu koła) do długości jego średnicy. Jej rozwinięcie jest nieskończone i nieokresowe.

Liczba π jest stałą matematyczną pojawiającą się w wielu działach matematyki i fizyki. W praktyce korzystamy z przybliżonej wartości 3,14.

Symbol π został pierwszy raz użyty w 1706 roku przez matematyka angielskiego Wiliama Jonesa. W powszechne użycie wszedł dopiero w połowie XVIII wieku po wydaniu Analizy L. Eulera (szwajcarski matematyk i fizyk).

π jest pierwszą literą greckiego słowa περίμετρον – perimetron, czyli obwód.

Jeżeli średnica koła = 1 to jego obwód wynosi π

Święto Liczby π

„Podziwu godna liczba Pi” (jak pisała o niej Wisława Szymborska) ma swoich licznych wielbicieli. Jako jedyna liczba ma swoje święto, które jest szczególnie popularne w kręgach akademickich i szkolnych w USA. Datę 14 marca wybrano nieprzypadkowo, w notacji amerykańskiej zapisuje się jako 3.14, co kojarzy się z przybliżoną wartością liczby Pi.

Po raz pierwszy Dzień Liczby Pi obchodzono w 1988 r. w muzeum nauki Exploratorium w San Francisco. Później wiele amerykańskich szkół zaczęło obchodzić w tym dniu święto matematyki tzw. Pi Day, które uznane zostało też uchwałą Izby Reprezentantów amerykańskiego Kongresu. Oficjalne obchody rozpoczynają się również o nieprzypadkowej godzinie, mianowicie o 1:59 po południu. W połączeniu z datą, daje to eleganckie rozwinięcie liczby π do 5 miejsc po przecinku.

Warto przypomnieć, że dzień ten jest jednocześnie rocznicą urodzin Wacława Sierpińskiego (wybitnego polskiego matematyka) i Alberta Einsteina.

Historia liczby π

Jako pierwszy wartość liczby π , z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku, obliczył

najprawdopodobniej Archimedes w III wieku p.n.e. Jest on również autorem słynnego wymiernego przybliżenia liczby π jako $22/7$. Jednak liczbę π odkryli ci, którzy wymyślili koło, czyli Sumerowie.

Informacje o π znajdują się też w Biblii (Drugiej Księdze Kronik), kiedy liczba π pojawia się przy okazji budowy świątyni Salomona. π badali również Egipcjanie, o czym dowiadujemy się z pochodzącego sprzed 1650 r. p.n.e. egipskiego papiirusu Rhinda.

Papiirus Rhinda – jeden z najstarszych znanych dokumentów matematycznych.

Na początku XVII wieku holenderski matematyk Ludolph van Ceulen, podał jej rozwinięcie z dokładnością do 35 miejsc po przecinku. Po śmierci uczonego liczbę π wyryto na jego nagrobku i właśnie dzięki niemu liczba π bywa nazywana „ludolfiną”.

Obliczanie liczby π

Rekordzistą w ręcznych obliczeniach liczby π jest Anglik William Shanks. Pod koniec XIX wieku obliczył wartość liczby π z dokładnością do 707 miejsc po przecinku. Zajęło mu to 15 lat. Później okazało się, że 180 ostatnich cyfr obliczył błędnie (wynik, który uznano za prawidłowy uwzględnia 527 miejsc po przecinku).

Jego następcy zaprzęgli już do pracy maszyny liczące. Z 1948 roku pochodzą pierwsze wyniki otrzymane przy pomocy arytmetru (to taka „maszynka do liczenia z korbką”). Potem przysła kolej na maszyny elektroniczne, kalkulatory i komputery.

Skąd wiadomo, że otrzymany wynik jest poprawny? Otóż za sprawdzenie przyjmuje się otrzymanie tego samego wyniku inną metodą i na innej maszynie. I tak pierwszy milion cyfr rozwinięcia π został przekroczony w 1974 roku, a sprawdzony dopiero po 11 latach.

W styczniu 2020 Timothy Mullican uzyskał dokładność 50 bilionów miejsc po przecinku przy pomocy specjalnego programu obliczeniowego. Obliczenia zajęły 303 dni, a sama liczba zajęła około 281 TB (Terabajtów, 1 Terabajt=1 000 000 Megabajtów) miejsca pamięci.

Mnemotechnika liczby Pi

Zapamiętanie kilkunastu początkowych cyfr po przecinku w rozwinięciu dziesiętnym liczby Pi nie jest sprawą łatwą, lecz tutaj przychodzi na pomoc poezja. Znane są wiersze, które w prosty sposób rozwiązują ten problem. Licząc litery w poszczególnych wyrazach, otrzymujemy kolejne cyfry Pi.

Wierszyk pozwalający zapamiętać 32 cyfry składające się na liczbę Pi:

*Kto w mózg i głowę natłoczyć by chciał cyfer moc,
Ażeby liczenie ludolfiny trudnej spamiętać móc,
To nam zastąpić musi słówka te litery suma,
Tak one trwalej się do pamięci wszystkie wsuną.*

Wiersz został skonstruowany w ten sposób, aby poszczególne słowa, oznaczały kolejne cyfry liczby Pi, a dokładnie $k=3$, $w=1$, $m\acute{o}zg=4$ itd.

Wierszyk pozwalający zapamiętać 9 cyfr liczby Pi po przecinku:

Żle w mgłę i snach bolejącym do wiedzy progę iść.

Wierszyk ułożony podczas zmagania sportowych na Mundialu w Argentynie 1978 roku (30 cyfr po przecinku):

Już i Lato i Deyna
strzelili do bramki obcej
dwa karne
Lubański dostrzegł mistrza Szarmacha
gdy on tak wypuścił cios szacha
że zdobyć musi cel gry
krzyknął Gol na Mundial Argentyna

Liczba π i Wisława Szymborska

Liczba Pi inspiruje nie tylko naukowców, ale również artystów. Jeden ze swoich wierszy poświęciła jej nasza noblistka Wisława Szymborska. Tak opisuje ludolfinę w wierszu pt. „Liczba Pi”:

Podziwu godna liczba Pi.
i trzy koma jeden cztery jeden.
Wszystkie jej dalsze cyfry też są początkowe,
pięć dziewięć dwa ponieważ nigdy się nie kończy.
Nie pozwala się objąć sześć pięć trzy pięć
spojrzeniem
osiem dziewięć obliczeniem
siedem dziewięć wyobraźnią,
a nawet trzy dwa trzy osiem żartem, czyli
porównaniem
cztery sześć do czegokolwiek
dwa sześć cztery trzy na świecie.
Najdłuższy ziemski wąż po kilkunastu metrach się
urywa
podobnie, choć trochę później, czynią węże
bajeczne.
Korowód cyfr składających się na liczbę Pi
nie zatrzymuje się na brzegu kartki,

potrafi ciągnąć się po stole, przez powietrze,
przez mur, liść, gniazdo ptasie, chmury, prosto
w niebo,
przez całą nieba wzdętość i bezdenność.
O, jak krótki, wprost myśli, jest warkocz komety!
Jak wąty promień gwiazdy, że zakrzywia się w lada
przestrzeni!
A tu dwa trzy piętnaście trzysta dziewiętnaście
mój numer telefonu twój numer koszuli
rok tysiąc dziewięćset siedemdziesiąty trzeci szóste
piętro
ilość mieszkańców sześćdziesiąt pięć groszy
obwód w biodrach dwa palce szarada i szyfr,
w którym słowiczku mój a leć, a piej
oraz uprasza się zachować spokój,
a także ziemia i niebo przeminą,
ale nie liczba Pi, co to to nie,
ona wciąż swoje niezłe jeszcze pięć,
nie byle jakie osiem,
nieostatnie siedem,
przynaglając, ach, przynaglając gnuśną wieczność
do trwania.

W tym wierszu autorka zasugerowała, że w rozwinięciu liczby Pi można znaleźć dowolną liczbę naturalną (np. dowolny numer telefonu, koszuli, liczbę mieszkańców etc.). Jest to poetycka wersja matematycznej hipotezy, że w rozwinięciu liczby Pi można znaleźć wszystkie liczby naturalne. Hipotezę tą udało się później udowodnić i wszystkie liczby, które mają taką, cechę nazywa się *liczbami Szymborskiej*.

W związku z tym spokojnie można twierdzić, że matematyka jest pewnym rodzajem poezji myślenia.

W Europie ze względu na inny sposób zapisu daty święto to nie jest jeszcze zbyt popularne. Za to 22 lipca obchodzimy tzw. dzień aproksymacji π (europejski sposób zapisu daty to $22/7 \approx 3,1428$). Niemniej jednak amerykański Dzień Pi jest w Polsce i w Europie coraz więcej popularny głównie dlatego, że przypada na rok szkolny, a nie na okres wakacji. W dniu tym matematyczne instytucje naukowe organizują pikniki naukowe, okazjonalne wykłady i warsztaty dla uczniów, studentów i nauczycieli i inne imprezy popularyzujące matematykę. Obchody Dnia Liczby Pi mają także stanowić zachętę do czerpania radości z matematyki oraz do podejmowania przez młodych ludzi dziesiątków wyzwań, jakie oferują organizowane na całym świecie wydarzenia, konkursy i zawody. Ogólnie chodzi o to, żeby matematyka była popularnym i lubianym przedmiotem.

W CRE WŁ w Piotrkowie Trybunalskim jest tradycją organizowanie tego święta. W tym roku szkolnym odbędzie się według poniżej zamieszczonego scenariusza.

Anna Maliszewska
konsultant CRE WŁ w Piotrkowie Tryb.
a.maliszewska@crepiotrkow.edu.pl
nauczycielka matematyki
w ZSP nr 1 im. rtm. Witolda Pileckiego
w Piotrkowie Tryb.

Scenariusz „Dnia Liczby Pi” zorganizowanego w CRE WŁ w Piotrkowie Trybunalskim – 14.03.2022 r.

Cel główny:

Uświadomienie i urzeczywistnienie istoty praktycznego zastosowania Liczby Pi.

Cele szczegółowe:

1. Kształcenie umiejętności praktycznego wykorzystania matematyki.
2. Przygotowanie do wykorzystywania i zdobywania wiedzy z matematyki w warunkach zbliżonych do przyszłej pracy zawodowej.
3. Kształtowanie umiejętności pracy w grupie i nawiązywania kontaktów interpersonalnych.
4. Rozbudzanie wyobraźni, inspirowanie kreatywności, rozwiązywanie w sposób twórczy problemów i zadań.
5. Przygotowanie do publicznych wystąpień i autoprezentacji.
6. Podnoszenie umiejętności poszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł.
7. Wyrobienie w uczniach przekonania, że szkoła jest miejscem gdzie można jednocześnie uczyć się i bawić.
8. Przypomnienie terminologii związanej z zasadami dobrego wychowania.
9. Ćwiczenie umiejętności szybkiego podejmowania decyzji i uzasadniania własnych poglądów.
10. Ćwiczenie umiejętności odróżniania i posługiwania się właściwym dla sytuacji rejestrem językowym.
11. Ćwiczenie umiejętności poprawnego wysławiania się w języku ojczystym i w języku matematycznym.
12. Rozwiązywanie problemów i zadań w sposób twórczy.

Metody:

1. Prezentacja multimedialna.
2. Stymulacja wizualna i manualna.
3. „Burza mózgów”.
4. Praca indywidualna i w grupach.
5. Dyskusja.

Pomoce: komputer i rzutnik, prezentacja multimedialna, filmik edukacyjny, książki, wiersz, kolorowe plansze, plakaty, zdjęcia, rysunki, patyczki, kartony, flamastry, długopisy, ołówki, karteczki, identyfikatory, koszulki, stoper, tematyczny słodki poczęstunek.

Czas trwania: 2h (jedna grupa/klasa).

Autor scenariusza: mgr Anna Maliszewska.

Organizatorzy: Anna Maliszewska, Sylwia Kubicka.

Prowadzący: wyznaczeni uczniowie/uczennice.

Zespół ćwiczeniowo-pokazowy: wyznaczeni uczniowie/uczennice.

Zespół porządkowy: wyznaczeni

uczniowie/uczennice.

Zespół cateringowy: wyznaczeni uczniowie/uczennice.

Uczestnicy: zaproszeni uczniowie i nauczyciele ze szkół podstawowych.

Przebieg:

Część wstępna:

1. Przygotowanie prezentacji multimedialnej dotyczącej Liczby Pi i filmiku edukacyjnego dotyczącego praktycznego wyznaczania Liczby Pi metodą Buffona oraz pytań do quizu matematycznego „Matematyka z polskimi przysłowiami”.

2. Dekoracja sali oraz przygotowanie stanowisk ćwiczeniowo – pokazowych do praktycznego wyznaczania tam Liczby Pi metodą Buffona oraz stanowiska dla jury.

Przygotowanie tematycznego słodkiego poczęstunku. Przygotowanie stanowiska czytelniczego: „Pinokio”, „Życie Pi”, „Proste jak Pi – matematyka to bułka z masłem”, „Biedronka Pi”, „PI razy oko”, „Świętujemy z liczbę Pi”, „PI razy drzwi czyli dziwne przypadki matematyki”, „PI razy drzwi. Szkice o liczeniu, myśleniu i istnieniu”, „PI – biografia najbardziej tajemniczej liczby na świecie”, „PI plus oko”.

Część główna:

1. Powitanie gości przez p. Dyrektora CREWŁ.
2. Przedstawienie tematu i celów zajęć przez Organizatorki.
3. Przedstawienie jury, prowadzących oraz drużyn przez Organizatorki.
4. Przeprowadzenie quizu.

Uczeń 1: Witamy wszystkich bardzo serdecznie na szczególnym święcie, jakim jest „Dzień Liczby Pi”. Dzisiejsze obchody święta matematyki rozpoczniemy od przeprowadzenia quizu matematycznego pt: „Matematyka z polskimi przysłowiami”.

Uczeń 2: Każda drużyna wybiera sobie dwa pytania, które są ukryte pod wyświetlonymi numerami od 1 do 24. Nieprzekraczalny czas podania odpowiedzi to 3 minuty. Za każde dobrze rozwiązane zadanie drużyna otrzymuje 3 punkty. Za błędnie rozwiązane 0 punktów.

5. Recytacja wiersza pt: „Liczba Pi” Wisławy Szymborskiej – przez Organizatorki.

6. Przedstawienie prezentacji multimedialnej pt: „Liczba Pi” – przez Organizatorki.

7. Pokazanie filmu edukacyjnego dotyczącego wyznaczania Liczby Pi metodą Buffona (zwaną też metodą „Monte Carlo” – losowe zdarzenia) i wyjaśniającego na czym ta metoda polega.

Uczeń 1: A teraz przedstawimy krótki filmik edukacyjny pokazujący na czym polega praktyczne wyznaczanie Liczby PI metoda Buffona.

Uczeń 2: Filmik ten przygotował absolwent naszej szkoły z technikum informatycznego – Piotr Jagusiak.

Zapraszamy do obejrzenia, ale patrzcie uważnie bo za chwilę będziecie sami tę metodę stosować.

8. Praktyczne wyznaczania Liczby PI metodą Buffona przez drużyny i wyliczenie przybliżonej wartości według podanego wzoru.

Uczeń 1: A teraz wy się zabawicie i wyznaczycie przybliżoną wartość Liczby PI na stanowiskach ćwiczeniowych. Ta drużyna, która będzie miała najbardziej dokładne przybliżenie, otrzyma dodatkowe 10 punktów, a każda następna o 1 mniej.

9. Czytanie fragmentu bajki pt.: „Pinokio” i „Życie Pi”.

Część końcowa:

1. Obrady jury.
2. Ogłoszenie wyników i wręczenie Nagrody – Niespodzianki.

3. Podsumowanie i podziękowanie za przybycie i udział.

4. Zaproszenie na tematyczny słodki poczęstunek i do wspólnego zdjęcia.

5. Pożegnanie.

Uczeń 1: Bardzo dziękujemy uczniom i nauczycielom za udział w dzisiejszym święcie jakim jest „Dzień Liczby PI”. Mamy nadzieję, że wszystko Wam się podobało, że się dobrze bawiliście i że się wiele nauczyliście!!!

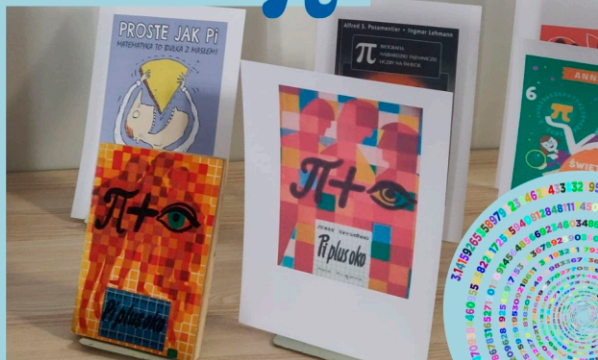
Uczeń 2: Gratulujemy wszystkim drużynom, bo świetnie się zaprezentowaliście, a w szczególności gratulujemy zwycięzcom!!!

A teraz zapraszamy do wspólnego zdjęcia i na zasłużony, słodki i tematyczny – bo związany z liczbą PI – poczęstunek. I oczywiście do zobaczenia ... za rok!

Anna Maliszewska
konsultant CRE WŁ w Piotrkowie Tryb.
a.maliszewska@crepiotrkow.edu.pl
nauczycielka matematyki
w ZSP nr 1 im. rtm. Witolda Pileckiego
w Piotrkowie Tryb.

DZIEŃ LICZBY

14 MARCA 2022

Kreatywność kluczem sukcesu

Mając na uwadze wymagania współczesnej edukacji, ukierunkowanej w dużej mierze na przyszłość i skoncentrowanej wokół czterech podstawowych filarów: „uczyć się – aby wiedzieć, uczyć się – aby działać, uczyć się – aby żyć wspólnie, uczyć się – aby być” – należałoby dążyć do kształcenia uczniów jako jednostek samodzielnych, odpowiedzialnych, które będą w stanie poradzić sobie w różnych sytuacjach. Rosnące znaczenie kreatywności w naszej rzeczywistości, nie tylko w systemie edukacji, wynika z pojawiania się nowych aspektów otoczenia społeczno-gospodarczego. Zatem warto wspierać twórczość dziecięcą, aby coraz bardziej rozwijać myślenie dywergencyjne i uczyć otwartości na nowe wyzwania już od najmłodszych lat.

Kreatywność należy traktować jako postawę – styl działania, który pozwala pokonywać rutynę i utarte schematy działania. Poszukiwanie nowych pomysłów, otwartość, płynność i giętkość myślenia – tego należy wymagać nie tylko od uczniów, ale także nauczycieli. Przykład idzie z góry, a zatem chcąc zaszczerpić w uczniach otwartą, kreatywną postawę, warto zacząć od zmiany w sobie. Kartezjusz mówił „Myślę, więc jestem”, a człowiek kreatywny mógłby się pokusić o stwierdzenie „Jestem, więc tworzę”. Tworzenie nowej rzeczywistości w świetle wspierania twórczości dziecięcej, daje szansę na wyzwolenie w dzieciach otwartości i aktywności do podejmowania wyzwań, nie tylko edukacyjnych.

Dydaktyka twórczości to dziedzina, która zajmuje się projektowaniem aktywności i bezpośrednią zmianą rzeczywistości edukacyjnej. Skoncentrowanie się na projektowaniu konkretnych aktywności, pobudza do twórczego działania i rozwiązywania problemów, które doskonałą warsztat dydaktyczny, żeby eksperymentować, improwizować podczas zajęć i nie bać się tego. W przeciwnym razie zajęcia będą mało ciekawe, a uczniowie znużeni stałym rytmem lekcji. W dydaktyce twórczości nie ma klucza odpowiedzi, a więc trening twórczości wyzwala otwartość uczniów i gotowość do przedstawiania swoich pomysłów. Dzięki takiemu podejściu, uczniowie lepiej radzą sobie w nauce, a w życiu dorosłym

znacznie częściej osiągają sukcesy. Wieleś możliwych rozwiązań sprawia, że uczniowie nabywają śmiałości, a jednocześnie pozbywają się strachu przed ewentualną porażką – złą odpowiedzią czy lękiem przed wyśmianiem. W życiu dorosłym stale wykorzystujemy myślenie dywergencyjne. Ciągłe jesteśmy poddawani sytuacjom, w których kreatywność jest jedyną możliwą drogą, by poradzić sobie z trudnościami. One pojawiają się nagle i trzeba na bieżąco reagować, dostosowując się do sytuacji.

Rozwijanie twórczego myślenia działa na zasadzie sprzężenia zwrotnego z nabywaniem kompetencji językowych. Przyjmuje się, że w edukacji wiek XX był wiekiem prymatu inteligencji, a wiek XXI będzie wiekiem prymatu kreatywności. Podejście dydaktyczne, które bazuje na twórczym nauczaniu, rozwijającym wyobraźnię i wyzwalamym twórczy potencjał, to podejście ukierunkowane na efektywność. Jest ono ekscytujące dla uczniów, interesujące i prawdziwie angażujące uczniów do myślenia i działania. Wielu nauczycieli w dalszym ciągu preferuje swoistą schematyczność toku lekcji, co sprowadza się do przewidywalności podejmowanych działań, a to obniża motywację do działania oraz ciekawość poznawczą – aktywność i chęć do nauki słabnie. Warto pozwolić uczniom mieć wpływ na kształt zajęć, poddać się ich pomysłom, propozycjom, nowościom.

Sylvia Wojtaszczyk
nauczycielka edukacji wczesnoszkolnej
w Szkole Podstawowej nr 79
im. Łódzkich Olimpijczyków w Łodzi

Literatura:

- S. Popek (red.) *Twórczość w teorii i praktyce*, Wyd. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin.
Nęcka E. (1994), *TRoP... Twórcze Rozwiązywanie problemów*, „Impuls”, Kraków.
Szmidt K.J. (2003), *Dydaktyka twórczości. Koncepcje, problemy, rozwiązania*, „Impuls”, Kraków.
Kesler J., Lorens R., wykład online pn.: *Kreatywność jako czynnik sukcesu edukacyjnego*, grupa MAC

„Kreatywność jest największym darem ludzkiej inteligencji”.

Ken Robinson

Depresja u dzieci i młodzieży – fakty i mity

Termin „depresja” jest bardzo powszechny i niejednokrotnie mylony z innymi stanami psychicznymi. Aby o depresji można było mówić jako o chorobie, należy przyjąć, że jest to długotrwały, szkodliwy i ciężki stan, który cechuje się znacznym obniżeniem nastroju oraz innymi objawami psychicznymi, behawioralnymi i fizycznymi. Depresji często towarzyszą inne dysfunkcje współistniejące np.: zaburzenia zachowania, stany lękowe, ADHD czy skłonności do nadużywania substancji psychoaktywnych. W zależności od siły objawów można wyróżnić epizod depresyjny łagodny, umiarkowany lub ciężki.

Do niedawna depresję rozpoznawano jedynie u dorosłych. Głównie dlatego, że dzieci stosunkowo rzadko same z siebie sygnalizują swoje problemy, mówią o samopoczuciu czy nastroju i nie są w stanie nazwać tego, co czują – znacznie częściej swym zachowaniem wyrażają, że dzieje się coś złego. Żle interpretując te sygnały, dopatrywano się u dzieci tylko zaburzeń zachowania i mówiono o nich „niegrzeczne dzieci”. Należy pamiętać, że każde dziecko inaczej reaguje i zarówno dzieci spokojne, wycofane, jak i te nadpobudliwe mogą zmagać się z depresją. Zatem rozmowa staje się tutaj kluczowa i stanowi pierwsze ogniwo w walce z chorobą.

Podłoże wystąpienia depresji może być różne – zaczynając od czynników genetycznych, przez wpływ środowiska rodzinnego, po traumatyczne czy stresogenne doświadczenia. Zarówno u dzieci, młodzieży jak i dorosłych pierwszymi sygnałami, że mamy do czynienia z depresją może być długotrwały smutek, poczucie beznadziei, bezradności i braku sensu życia. Często następuje ograniczenie lub rezygnacja z dotychczasowych zainteresowań i aktywności lub zmiany związane z aktywnością psychoruchową – spowolnienie bądź pobudzenie. Stany depresyjne związane są także z zaburzeniami koncentracji uwagi, snu bądź odżywiania. Towarzyszy im często spadek poczucia własnej wartości, a nawet nawracające myśli o śmierci i samobójstwie, które u dzieci szkolnych jednak rzadko przeradzają się w czyn. Ryzyko popełnienia samobójstwa wzrasta w przedziale wiekowym 15-19 lat. Warto podkreślić, że depresja w okresie młodzieńczym nie pozostaje bez echa i zwiększa ryzyko samobójstwa, gorszego funkcjonowania w pracy bądź problemów w kontaktach międzyludzkich, w wieku dorosłym.

W ostatnich latach zachorowalność dzieci i młodzieży na depresję znacznie wzrasta – w okresie dojrzewania liczba przypadków osiąga poziom porównywalny z zachorowalnością u dorosłych. Mają na to wpływ różne czynniki m. in.: hormony,

stres szkolny, presja otoczenia czy chęć sprostaną wymaganiom grupy rówieśniczej i kreowanych w mediach wzorców, na które jednak bardziej podatne są dziewczęta. Depresji nastolatków często towarzyszy ogólne rozdrażnienie, złość czy wycofanie społeczne. U dzieci częściej zauważyć można zaburzenia lękowe i zaburzenia zachowania.

Zarówno rodzice, nauczyciele jak i osoby z otoczenia dziecka powinny bacznie przyglądać się zachowaniom dzieci oraz młodzieży, by w porę zareagować i podjąć stosowne kroki celem udzielenia bezzwłocznej pomocy i wyeliminowania problemu. Leczenie zaburzeń depresyjnych u dzieci i młodzieży przebiega dwutorowo – poprzez psychoedukację połączoną z psychoterapią i farmakologią. W leczeniu dzieci i młodzieży rekomenduje się tę pierwszą opcję, jednak gdy ona nie przynosi efektów bądź depresja przybiera duże nasilenie i towarzyszą jej objawy psychotyczne, warto wdrożyć także farmakologię. Należy pamiętać, że tylko psychiatra, po wnikliwej analizie wyników badań, obserwacji i wywiadzie, stawia diagnozę, a potem decyduje o leczeniu farmakologicznym. Efektów nie należy spodziewać się od razu – zwykle przynoszą poprawę po około dwóch, trzech a nawet czterech tygodniach od podania leków.

By zmniejszyć liczbę osób borykających się z depresją, warto podjąć działania profilaktyczne, zanim pojawi się problem. Przede wszystkim zadbajmy o poczucie bezpieczeństwa – stabilne, bezpieczne otoczenie w pierwszym okresie życia. Dobra, spokojna atmosfera w domu, akceptacja najbliższych i stabilność w środowisku szkolnym są podstawą zdrowej psychiki dziecka. Szkoła to miejsce, w którym dzieci i młodzież spędzają często połowę swojego dnia, zatem właśnie na tej płaszczyźnie należy postarać się o spokój, właściwe kontakty rówieśnicze bez przemocy, chorej rywalizacji i nadmiernego nacisku na sukcesy w nauce. O to muszą zatroszczyć się zarówno rodzice, jak i nauczyciele – współpraca tych obu środowisk pozwala uzyskać harmonię niezbędną do prawidłowego funkcjonowania młodego człowieka.

W szkołach i przedszkolach warto wprowadzać programy promujące zdrowie psychiczne. Warto zapewnić uczniom o możliwości skorzystania z pomocy pedagoga szkolnego, psychologa lub wychowawcy. Przygotowanie szerokiej oferty zajęć pozaszkolnych np. zajęć psychoedukacyjnych i warsztatów dla rodziców, pozwoli na wypełnienie wolnego czasu uczniów i podniesienie kultury pedagogicznej rodziców. Należy tu podkreślić ogromną wagę znaczenia jakości spędzanego z dziećmi czasu, aby mogli one swobodnie wyrażać

swe uczucia, myśli, emocje, co pomoże w samoakceptacji i zwiększeniu poczucia własnej wartości, a w konsekwencji zmniejszy liczbę dzieci zmagających się z depresją.

Literatura:

Brent D., Pan L., (tłum. Grzywa-Celińska A.), Zaburzenia depresyjne u dzieci i młodzieży.
Kalinowska S., Nitsch K., Duda P., Trześniowska-Drukała B., Samochovec J., Depresja u dzieci i młodzieży – obraz kliniczny, etiologia, terapia
Kołodziejek M. Depresja u dzieci i młodzieży: podstawy teoretyczne, psychoterapia poznawczo-behawioralna

Sylwia Wojtaszczyk
nauczycielka edukacji wczesnoszkolnej
w Szkole Podstawowej nr 79
im. Łódzkich Olimpijczyków w Łodzi

Jąkanie u dzieci

Jąkanie jest patologiczną odmianą nie płynności mowy, która zwykle pojawia się już we wczesnym okresie dziecięcym. Wówczas znacznie częściej jąkanie można zaobserwować u chłopców – nawet 8 razy, niż w przypadków dziewczynek. Zwykle w okresie przedszkolnym można dostrzec już pierwsze objawy jąkania, które mogą się bardzo dynamicznie rozwijać lub całkowicie ustąpić.

Tutaj niezwykle istotna staje się reakcja rodziców i ich podejście do problemu. Wielu rodziców czeka, aż dziecko „wyrośnie z jąkania” i nie podejmuje żadnych działań mających na celu wyeliminowanie trudności, z jakimi zmagają się dzieci. Rozwój mowy powinien być zakończony do około 7 roku życia, jednak nie warto czekać do końca okresu przedszkolnego, aby podjąć współpracę z logopedą lub neurologopedą. Najczęściej dzieci, u których pojawiają się nie płynności mowy, same radzą sobie z problemem w miarę rozwoju mowy – szacuje się, że dotyczy to około 74% dzieci. To jednak nie dzieje się tak szybko, ponieważ mamy do czynienia z procesem (trwa on około 4 lat). Poza tym, nie mamy pewności, co do przyczyny zaburzeń, a co za tym idzie, czy dziecko będzie potrafiło samodzielnie pokonać trudności i płynność mowy powróci. Zawsze, kiedy mamy jakiegokolwiek wątpliwości, lepiej skonsultować się z doświadczonym specjalistą i w razie potrzeby podjąć leczenie, które zwykle już po kilku miesiącach przynosi zauważalne rezultaty.

Nie bez znaczenia jest także podejście rodziców podczas całego leczenia. Nie powinno się przerywać

dziecku, uzupełniać jego wypowiedzi czy podpowiadać. Należy bezwzględnie uczyć zarówno rodziców, nauczycieli uczących dziecko oraz inne osoby z najbliższego otoczenia, by nie zmuszali dziecka do mówienia (zwłaszcza na forum grupy/klas) i nie oceniali go pod tym kątem. Warto wcześniej porozmawiać z wychowawcą klasy, nakreślić problem, aby w przyszłości uniknąć niekomfortowych sytuacji dla dziecka.

Jąkanie u dzieci w wieku szkolnym dotyczy 1% i jest trzykrotnie częstsze u chłopców niż dziewcząt. Im wcześniej dziecko zostanie zdiagnozowane, tym szybciej można podjąć leczenie i zwiększyć szanse na całkowite wyeliminowanie jąkania. To w konsekwencji przyczyni się do podniesienia pewności siebie, większej otwartości dziecka, poprawy w zakresie kontaktów interpersonalnych i utrwalenia właściwych nawyków językowych.

Sylwia Wojtaszczyk
nauczycielka edukacji wczesnoszkolnej
w Szkole Podstawowej nr 79
im. Łódzkich Olimpijczyków w Łodzi

Literatura:

Tarkowski Z., Jąkanie, [w:] *Podstawy neurologopedii. Podręcznik akademicki*, „Nowa Pediatria”, 2007, nr 4.

Węsierska K., *Problemy jąkania się dzieci w wieku przedszkolnym*, [w:] *Neurologopedia w teorii i praktyce*, Bielsko-Biała 2012.

Oddziaływanie wybranych środków masowego przekazu: telewizji, Internetu i gier komputerowych na dzieci i młodzież

Termin mass media powstał w USA w latach 40 – tych, określając masowy charakter produkcji i odbioru przekazu. Nowoczesne środki masowego przekazu nie tylko odtwarzają istniejącą rzeczywistość, ale również dowolnie ją kreują.

Środki masowego przekazu stały się obecnie potężną instytucją wychowawczą, oddziałującą na postawy młodych odbiorców, znacznie silniej niż wzory i modele przekazywane w tradycyjny sposób – poprzez rodziców czy nauczycieli w szkołach. Media oddziałują na dzieci już od pierwszych miesięcy ich życia i stopniowo, w miarę ich rozwoju, stają się coraz ważniejsze.

Media są niewątpliwie dobrodziejstwem XXI wieku, należy jednak pamiętać, że nieodpowiednio dobrane filmy, programy telewizyjne, gry komputerowe, treści w Internecie mogą przynieść szkodę młodym ludziom, a szczególnie dzieciom.

Środki masowego przekazu mogą oddziaływać na młodych ludzi zarówno w sposób pozytywny, jak i negatywny.

Zaprezentuję poniżej pozytywny jak i negatywny wpływ telewizji, internetu i gier komputerowych na młode pokolenie.

Pozytywne aspekty wobec młodego odbiorcy:

- rozbudzanie zainteresowań,
- rozwijanie swoich zdolności,
- kształtowanie postaw społecznych,
- poznawanie, zdobywanie nowych wiadomości, umiejętności,
- wspomaganie koordynacji wzrokowo-ruchowej,
- zapewnianie funkcji rozrywkowej.

Oprócz pozytywnego oddziaływania środki masowego przekazu mogą również wpływać negatywnie na dzieci:

- często programy telewizyjne, gry komputerowe dostarczają młodemu odbiorcy zachowań społecznych, agresywnych,
- mogą negatywnie wpływać na zdrowie (długotrwałe wpatrywanie się w ekran telewizora, monitora jest przyczyną stanów chorobowych narządu wzroku, schorzenia układu kostnego, nieprawidłowości w rozwoju psychoruchowym),
- problemy z uwagą i koncentracją,
- media mogą ograniczać czas na rozmowy z rodziną, kontakty bezpośrednie rodziców i dzieci,
- silnie oddziaływać na sferę emocjonalną.

Rola mass mediów ma bardzo duże znaczenie w rozwoju i w kształtowaniu osobowości młodego odbiorcy. Z całą pewnością jednak, najważniejszą rolę w tym okresie, a w szczególności, kiedy dziecko dorasta, powinni mieć rodzice. To oni powinni chronić swoje dziecko od scen przemocy, agresji, które często prezentowane są w filmach i grach komputerowych. Młody człowiek powinien czuć, że jest kochany i rozumiany przez swoich rodziców.

Rodzice powinni znaleźć dla dziecka czas na wspólne rozmowy, rozwijanie zainteresowań, aby młody odbiorca nie spędzał tyle czasu przed telewizorem i komputerem. Zbyt długie siedzenie przed komputerem czy telewizorem ogranicza inne zajęcia dzieci i młodzieży, na przykład na świeżym powietrzu. Ograniczenie to ma negatywny wpływ na młodych odbiorców, którzy znajdują się w okresie intensywnego rozwoju fizycznego. To od rodziców powinno także zależeć, jakie ich dziecko ogląda programy, filmy w telewizji, z jakich stron internetowych korzysta i w jakie gry komputerowe.

Dobrym rozwiązaniem jest wspólne oglądanie programów, filmów w telewizji, co może stać się punktem wyjścia do szerszych dyskusji i dawać pretekst do podejmowania trudnych tematów np. w okresie dojrzewania. Bardzo ważne jest także wspólne wybieranie gier komputerowych, nie należy zostawiać dziecku wyboru, nawet kiedy wymusza na rodzicach swój typ. Dzieci powinny od małego czerpać żywe wzorce ze swojego otoczenia, od najbliższych. Rodzice muszą sami pokazać dzieciom, że potrafią ograniczyć oglądanie telewizji, skrócić czas spędzany przed komputerem. Młody człowiek jest istotą naśladowczą, chłonie niczym „gąbka” obrazy, jakie przedstawia mu na przykład telewizja, więc treści powinny być dobrze dobrane do wieku i rozwoju dziecka.

Czy zatem należy obawiać się telewizji, Internetu i gier komputerowych? Uważam, że w tej kwestii nie można wypowiedzieć się jednoznacznie. Wszystkie środki masowego przekazu dają dzieciom wiele dobrego, jak i niosą ze sobą poważne zagrożenia.

Przestrzeganie wyżej wymienionych zasad spowoduje, że młody odbiorca będzie czuł się bezpiecznie. Odpowiednia selekcja programów telewizyjnych, filmów, gier komputerowych może pomóc dzieciom w rozwijaniu zainteresowań, zdobywaniu nowych, ciekawych informacji. Niewątpliwie jednak edukacja zyskuje dzięki ogromnemu postępowi elektronicznemu. Dzisiejszy młody odbiorca ma z całą pewnością ułatwione zadanie, jeśli chodzi o dostęp do wiedzy.

Literatura:

- Aftab P., Internet a dzieci. Uzależnienia i inne niebezpieczeństwa. Warszawa 2003
- Francuz P., (red.) Psychologiczne aspekty odbioru telewizji. Lublin 2004
- Lepa A., Pedagogika mass Mediów, Łódź 2003
- Izdebska J., Rodzina – dziecko – telewizja: szanse wychowawcze i zagrożenia, Białystok 2005

Kamila Kochowicz
nauczycielka edukacji wczesnoszkolnej
w Szkole Podstawowej nr 79
im. Łódzkich Olimpijczyków w Łodzi

Jak zapewnić uczniom bezpieczny powrót do szkoły po nauce zdalnej?

Pandemia spowodowała utratę poczucia bezpieczeństwa we wszystkich osobach, a szczególnie u młodych ludzi. Pojawia się dużo obaw związanych z ponownym powrotem do nauki stacjonarnej.

Powrót dzieci do szkoły po dłuższej nieobecności spowodowany przez pandemię może wywoływać bardzo dużo różnych emocji.

Emocje i potrzeby mogą się okazać przeróżne i czasami trudne do zrozumienia. Są to niewątpliwie bardzo trudne momenty i duże zmiany wśród uczniów wracających do szkoły.

Z całą pewnością należy zapewnić dzieciom jak najlepsze warunki w powrocie do szkoły.

Uczniowie, którzy wracają do szkoły po nauce zdalnej bardzo często mogą czuć się „zagubieni”, „osamotnieni”, nie potrafiący odnaleźć się w nowej i trudnej dla nich rzeczywistości, mogą mieć trudności z opanowaniem materiału.

Starajmy się wyjść naprzeciw ich potrzebom. Powrót do szkoły może być bardzo stresujący. Dla wielu dzieci jest to niewątpliwie trudne doświadczenie.

Przed powrotem do szkoły na przykład jeszcze w formie zdalnej warto porozmawiać z naszymi uczniami, jak chcieliby, aby wyglądał ich pierwszy dzień, możemy przedstawić nasze propozycje, zapytać o ich zdanie. Dobrym rozwiązaniem jest zebranie pytań od klasy na temat ponownego przejścia do nauczania stacjonarnej, zapoznanie z zasadami bezpiecznego powrotu do szkoły. Tłumaczymy nowe szkolne zasady krok po kroku.

Bardzo istotna jest także współpraca z rodzicami, aby wspólnie wypracować zasady, metody pracy dydaktycznej i wychowawczej.

Na początku warto byłoby zacząć od zabaw integracyjnych w klasie, sprawdzić w formie zabawy, co u dzieci słychać, czy coś się zmieniło podczas nauki zdalnej, z jakim nastawieniem uczniowie wrócili do szkoły. Dobrym pomysłem może być praca grupowa, wspólne działania nad projektem

edukacyjnym. Warto jak najczęściej rozmawiać z naszymi uczniami. Starajmy się nie bagatelizować problemów, nie bądźmy zbyt krytyczni. Możemy tłumaczyć, że uczucia, które obecnie uczniowie przeżywają, są zupełnie normalne w obecnej sytuacji. Jest to bardzo kluczowe.

Nauczyciel powinien starać się wysłuchać, aby uczniowie mieli okazję wypowiedzieć się, z czym do szkoły wracają, z jakimi różnymi emocjami. Niech to będzie czas ponownej integracji dzieci.

Kolejną strategią, która może okazać się pomocna to dbanie o atmosferę, rozmawianie o emocjach. Zapewnijmy przestrzeń na pytania, aby uczniowie pokazywali swoje emocje na różne sposoby. Możemy się wtedy dowiedzieć, że dzieci często boją się czegoś, czego dorośli nie brał w ogóle pod uwagę. Warto jest obserwować bacznie młodych ludzi.

Wspólnie szukajmy rozwiązań trudnych sytuacji, zastanówmy się w jaki sposób możemy pomóc, jak radzić sobie ze stresem, strachem, napięciem.

Nie oceniajmy na początku powrotu do szkoły, aby zapewnić uczniom poczucie bezpieczeństwa. Warto dowiedzieć się również, jakie możliwości mieli uczniowie podczas nauki zdalnej.

To co może pomóc uczniom, to przede wszystkim poczucie bezpieczeństwa.

Dajmy sobie czas na powrót do tzw. „normalności”, aby móc się ponownie przystosować do nowej rzeczywistości. W miarę możliwości możemy wprowadzać rytm zwykłego, codziennego funkcjonowania.

Bądźmy czujnymi obserwatorami dla dobra Naszych Uczniów. Wykażmy się szczególną empatią oraz szczególną uważnością na to, co się z uczniami dzieje i w porę reagujmy.

Wspierajmy...

Kamila Kochowicz
nauczycielka edukacji wczesnoszkolnej
w Szkole Podstawowa nr 79
im. Łódzkich Olimpijczyków w Łodzi

Naukowo-Karnawałowo

W ostatni dzień karnawału, tak zwany Kusy Wtorek, klasy 1tb2 i 3tb3 z Zespołu Szkół Ponadpodstawowych w Piotrkowie Trybunalskim uczestniczyły w spotkaniu edukacyjno-integracyjnym pod tytułem „Naukowo-Karnawałowo” – czyli o obyczajach znanych, zapomnianych i przywracanych do życia. Uczniowie zobaczyli, w jaki sposób karnawał obecny jest w języku polskim, czym były zapusty, reduty i kuligi, comber, mięsopust, topienie grajka. Karnawał to zabawa, na naszym spotkaniu – też matematyczna. Za pomocą eksperymentów i działalności twórczej tj. rozwiązywania zagadek, gier dydaktycznych oraz różnych zadań uczniowie rozwijali swoje zainteresowania. Spotkanie przygotowały panie: Anna Maliszewska i Anetta Grudzień, które obok wartości dydaktycznych, zwróciły też uwagę na aspekty wychowawcze. Uczniowie mieli elementy związane z barwami kraju – Ukrainy – bohatera tych trudnych dni. Wszyscy zdawali sobie sprawę z tego, że w tym roku tydzień nazywany Mięsopustem nie przynosi pełni zabawy i bez troski.

**Scenariusz seminarium
„Naukowo- Karnawałowo”
zorganizowanego w ZSP nr 1
w Piotrkowie Trybunalskim
1.03.2022 r.**

Cel główny:

przedstawienie aktywizujących metod nauczania języka polskiego i matematyki, korelacja międzyprzedmiotowa.

Cele szczegółowe:

- przedstawienie strategii rozwijania uczenia się i nauczania w sposób kreatywny,
- wdrażanie innowacji,
- prezentacja materiałów doskonalących myślenie ze zwróceniem uwagi na indywidualizację procesu nauczania matematyki i języka polskiego,
- samodzielne tworzenie materiałów i ich prezentacja oraz wymiana doświadczeń,
- stwarzanie okazji do aktywności ruchowej (np.

spacer, lodowisko, nauka tańca) i posługiwania się wyobraźnią i rozwijania swojego hobby.

Metody:

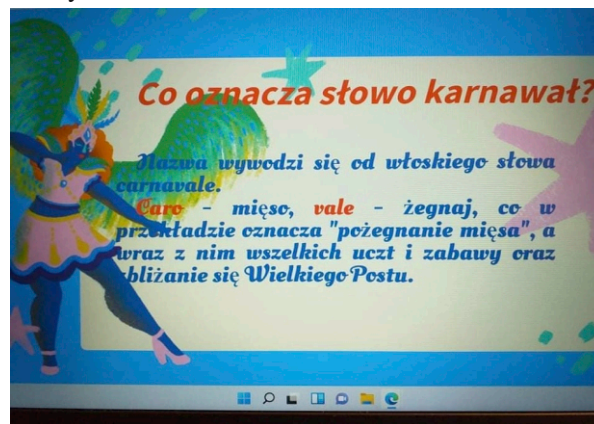
- prezentacja multimedialna i słowna
- stymulacja wizualna i manualna
- „burza mózgów”
- praca indywidualna i w grupach
- dyskusja

Pomoc: komputer i rzutnik, prezentacja multimedialna, filmik edukacyjny, wiersz, kolorowe plansze, plakaty, zdjęcia, rysunki, słodki poczęstunek. Czas trwania: 4h (dwie grupy/klassy).

Autor scenariusza: mgr Anna Maliszewska, mgr Anetta Grudzień

Organizatorzy: Anna Maliszewska, Anetta Grudzień.

Uczestnicy: zaproszeni uczniowie i nauczyciele ze szkoły.

Przebieg:

- Powitanie przez organizatorki zebranych nauczycieli i uczniów.
- Wprowadzenie w zagadnienie, podkreślenie wartości wychowawczych, rozdanie uczniom elementów związanych z barwami flagi Ukrainy.
- Przedstawienie prezentacji na temat karnawału obecnego w historii, w języku polskim – znane i zapomniane polskie zwyczaje karnawałowe: zapusty, reduty i kuligi, interpretacja przysłów, ćwiczenia językowe związane z używaniem słów obyczaj i zwyczaj: czym się różnią.
- Przedstawienie prezentacji: karnawał obecny w matematyce – doskonalenie umiejętności tworzenia i porównywania liczebności zbiorów i kojarzenie liczby elementów ze znakiem graficznym, utrwalenie znajomości zapisów cyfr i znaków matematycznych, doskonalenie sprawnego liczenia, szacowania wyników i wnioskowania, rozwijanie zainteresowań matematycznych za pomocą eksperymentów i działalności twórczej tj. rozwiązywanie zagadek, gier dydaktycznych oraz różne zadania matematyczne.
- Prezentacja matematyczno-fizyczna dotycząca jazdy na łyżwach i zasad z tym związanych: zasada zachowania pędu i zachowania momentu pędu, zderzeń niesprężystych, piruety.

- Zaproszenie na tematyczny słodki poczęstunek (pączki) i do wspólnego zdjęcia.
- Zachęcenie uczestników do udziału w akcjach związanych z pomocą dla Ukrainy.
- Spacer na lodowisko, wspólne zabawy na lodzie, integracja.

Wnioski

Nauczyciele wzbogacili warsztat pracy o nowatorskie techniki i metody nauczania, o ciekawe materiały, które można wykorzystać podczas prowadzenia lekcji, które aktywizują ucznia do działania i rozwijają jego zainteresowania i hobby. Scenariusze wykorzystane podczas seminarium dostępne są u organizatorek. Nauczyciele mieli

możliwość doskonalenia umiejętności pracy zindywidualizowanej, wymiany dobrych praktyk i podnoszenia własnych kompetencji. Uczniowie zdobyli nowe wiadomości i umiejętności. Stworzone mieli warunki do aktywności ruchowej i posługiwania się wyobraźnią i rozwijania swojego hobby. Zostali uwrażliwieni na potrzeby innych ludzi.

Anna Maliszewska
konsultant CRE WŁ w Piotrkowie Tryb.
a.maliszewska@crepiotrkow.edu.pl
Anetta Grudzień
doradca metodyczny CRE WŁ
w Piotrkowie Tryb.

Wielkanoc w Lipcach

„...A w Borynowej izbie już się wzięli szykować święcone.

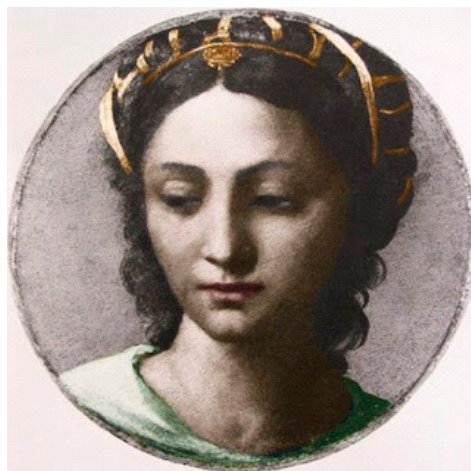
Izba była wymyta i piaskiem wysypana, okna czyste i ściany, obrazy omiecione z pajęczyn.

Hanka z Jagusią i Dominikową [...] ustawiły pod szczytowy oknem [...] duży stół, nakryty cieniušką białą płachtą, której wręby oblepiła Jagusia szerokim pasem czerwonych wystrzyganek. Na środku, z kraja od okna, postawili wysoką Pasyjkę, przybraną papierowymi kwiatami, a przed nią na wywróconej donicy baranka z masła, tak zmyślnie przez Jagnę czynionego, że kiej żywy się widział: oczy miał ze ziarn różańcowych wlepione, a ogon, uszy, kopytka i chorągiewkę

z czerwonej, postrzępionej wełny. Dopiero zaś pierwszym kołem legły chleby pytlowe i kołaczce pszenne z masłem zagniatane i na mleku, po nich następowały placki żółciuchne, a rodzynkami, kieby tymi gwoździami gęsto ponabijane. [...], były i takie specjały z serem, i drugie jajeczne cukrem posypane i tym maczkiem słodziuskim, a na ostatku postawili wielką micę ze zwojem kiełbas, ubranych jajkami obłupanymi, a na brytfance całą świńską nogę i galanty karwas głowizny, wszystko zaś poubierane jajkami kraszonymi [...]”.

Władysław Stanisław Reymont, Chłopi

Królowa Bona

Bona Sforza w młodości (zdjęcie – domena publiczna)

Chyba nie ma nikogo, kto by nie słyszał o Bonie Sforzy? Powszechnie kojarzymy ją jako tę osobę, która sprowadziła do Polski włoszczyznę. I to chyba na tyle. Starsi z nas mogą pamiętać serial telewizyjny „Królowa Bona”, w którym tytułową rolę grała znakomita Aleksandra Śląska. Serial ma już jednak ponad 40 lat! Może przydałaby się jakaś nowa, rzetelna i interesująca opowieść o czasach polskiego renesansu porównywalna z „The Crown”? Zaręczam Wam, że intryg, romansów i wielkiej polityki starczyłoby na kilka sezonów. Ale chyba chcę za wiele.

Cóż, na razie musi zadowolić Czytelników ten artykuł.

Bona Sforza d'Aragona urodziła się w miejscowości Vigevano, w północnych Włoszech w 1494 roku. Pochodziła z możnego włoskiego rodu książąt Mediolanu – Sforzów. Była córką Gian Galeazzo Sforzy i Izabeli Aragońskiej. Ojca zamordowano, gdy miała osiem miesięcy. Wtedy jej matka wraz z dziećmi rozpoczęła kilkuletnią tułaczkę po Włoszech, aż wreszcie rodzina osiadła w apulijskim Bari. Księżstwo to Izabela Aragońska otrzymała od Habsburgów. Bona po śmierci rodzeństwa została spadkobierczynią Bari i szykowaną ją na przyszłą władczynię. Została bardzo dobrze wykształcona. Poznała łacinę i hiszpański, matematykę, geografę, zasady prawa i administracji... Grała na kilku instrumentach, wspaniale tańczyła i jeździła konno. Zgrabna blondynka o bardzo ciemnych oczach. Wzdychał do niej niejeden kandydat.

W roku 1518, w wieku 24 lat została wydana za mąż za owdowiałego, ponad pięćdziesięcioletniego króla Polski Zygmunta I Starego, z dynastii Jagiellonów. Wcześniej przysłano królowi portret wybranki. Opisywano ją, zresztą zgodnie z prawdą, jako osobę urodziwą, pełną uroku i starannie wykształconą. Uznano ją niemalże za wcielenie ideału renesansowej księżniczki.

Zygmunt Stary przyglądający się portretowi przyszłej żony. (zdjęcie domena publiczna)

Bona urodziła Zygmuntowi pięcioro dzieci umacniając swą pozycję, szczególnie gdy pojawił się męski potomek i następca tronu Zygmunt August. Cztery córki otrzymały znakomite wykształcenie i zostały bardzo dobrze wydane za mąż. I tak np. Izabella została królową Węgier, Katarzyna królową Szwecji, a Anna będzie później królem Polski (tak właśnie). Przyznacie, że nieźle Bona sprawdzała się w budowaniu pozycji swego rodu i dbaniu o koneksje. Miała za sobą niezłą szkołę w tym zakresie, jaką były ówczesne Włochy i często obowiązująca tam makiawelistyczna zasada "cel uświęca środki". Mimo, że małżeństwo z Zygmuntem uchodziło za

szczęśliwe, nie obyło się bez rodzinnych dramatów. Szóste dziecko Bona straciła w czasie wypadku na polowaniu. Brała udział w pościgu za niedźwiedziem, mimo że była w ciąży. Spłoszone zwierzę zaatakowało, a Bona spadła z konia, co doprowadziło do przedwczesnego porodu. Już więcej dzieci mieć nie będzie.

Wykształcona, piękna, z wysokiego rodu, wysportowana, płodna...Czegóż chcieć więcej od królowej? I dlaczego współcześni, a także następne pokolenia pisarzy i historyków, darzyły ją niechęcią? Dlaczego skazano ją na blisko pięć wieków czarnej legendy – pomawiana o trucicielstwo, intrygantwo i złodziejstwo? Nadworny błazen ostatnich Jagiellonów - Stańczyk miał nazywać ją "włoską gadziną".

Oj, musiała się komuś mocno narazić. Komu? Dlaczego? Spróbujmy to wyjaśnić.

Na „czarnej legendzie” Bony zaważyły przede wszystkim różnice kulturowe, społeczne i obyczajowe między ówczesnymi Włochami a Polską. W Polsce oczekiwano od niej, że będzie pozostawać w cieniu męża, nie angażując się w sprawy publiczne. Kiedy przybyła do Polski zaskoczyła wszystkich swoją innością, południowym temperamentem oraz tym, że nie zamierza przyglądać się rządowi męża, ale w nich współuczestniczyć. Przywykła we Włoszech do obcowania z władcami o silnej pozycji, której królowie Polski już wtedy nie mieli. I próbowała to zmienić. Jej projekty wzmocnienia władzy monarchy, rozwijania działalności gospodarczej i powiększania domeny królewskiej (słynna pomiara włóczna), budziły niekłamana niechęć polskiej magnaterii. „Królewęża” szczególnie kresowi posiadali majątki często większe od swego władcy i nie mieli ochoty tego stanu zmieniać. Gdy próbowała odzyskać utracone lekką ręką przez Jagiellonów ich własne dobra, spotkała się ze zbrojnym oporem szlachty, która zawiązała pierwszy w naszej historii rokosz antykrólewski. Nazywamy go wojną kokoszą. Rokosz ten nic istotnego nie osiągnął, ale jego ostrze było zdecydowanie skierowane w Bonę, co wskazuje na niechętnie jej nastroje wśród szlachty.

Naraziła się także tym, że próbowała umocnić pozycję jedyne go syna, zmieniając zasady następstwa tronu. Oburzenie było wielkie. Bo co to za zwyczaj, żeby za życia ojca koronować syna? A do tego właśnie doprowadziła Bona. Nazywamy to w historii elekcją viventerege. Młody król miał wtedy lat 10, a jego ojciec 63. Mieliśmy więc do śmierci Zygmunta

Starego w 1548 roku dwóch królów. Było to jedyny taki przypadek w historii Polski. Możemy się tylko domyślać, jak wrzało wśród ówczesnej szlachty.

Czarna legenda wokół osoby królowej rozwijała się także za sprawą jej zagranicznych przeciwników politycznych. Wyrażała bez ogródek swoje zdanie w wielu kwestiach polityki zagranicznej i budowała na Wawelu własne zaplecze polityczne, tworząc stronnictwo antyhabsburskie. Nienawidząca Bony opozycja magnacka i potężni Habsburgowie systematycznie rozsiewali plotki na jej temat. Uczynili z niej "czarny charakter" i symbol zła niszczącego Polskę. Jej przeciwnikami byli też rządzący w Brandenburgii i Prusach Zakonnych (potem Książęcych) Hohenzollernowie. Próbowała ograniczyć ich tworzącą się właśnie potęgę. Obawiała się Hohenzollernów i wyraźnie o tym mówiła. To ona namawiała męża do całkowitej likwidacji Prus Książęcych, a nie tylko ich zhołdowania w 1525 roku. Czy była tak dalekowzrocznym politykiem, czy też miała świetną intuicję, że wytypowała dwóch przyszłych zaborców Polski i robiła wszystko, aby ich rolę osłabić?

W czarnej legendzie Bony ważnym elementem był też jej zbyt duży wpływ na wychowanie Zygmunta Augusta – jej jedyne go syna. Uważano, że stał się przez nią zniewieściały i nie zajmował się typowo męskimi rozrywkami.

Gdy Zygmunt August został królem naraziła się i jemu. Związał się bowiem ze swoją poddaną, Litwinką Barbarą Radziwiłłówną. Popełnił oczywisty mezalians, ale „miłość jest ślepa” na racjonalne argumenty. Poślubił Barbarę wbrew woli matki i wielu doradców, a następnie sprowadził do Krakowa, aby uczynić królową. Było to ewidentne postawienie uczucia nad rację stanu, co Bona potępiła. Oszczercy przez wieki komentowali to jako jej bezdusność i zbytnią surowość. Zyskała złą sławę „wyrodnej” matki, która sprzeciwia się szczęściu syna. Udziałem w tej miłosnej historii Bona nie zyskała powszechnej sympatii i dodatkowo popadła w konflikt z synem.

Maria Śledzińska
wieloletni nauczyciel historii w Tomaszowie Maz.
obecnie na emeryturze

Ciąg dalszy historii życia królowej Bony –
w następnym numerze FN.

Biblioteka Pedagogiczna CRE WŁ w Piotrkowie Trybunalskim poleca...

Patroni roku 2022

Sejm ustanowił patronów roku 2022. Uhonorowani zostali: Maria Konopnicka, Józef Wybicki, Wanda Rutkiewicz i Maria Grzegorzewska. Choć nie ma ich już wśród nas, to zapisali się w naszej pamięci poprzez swoją twórczość i pasję na kartach książek, które polecam.....

Maria Konopnicka (1842-1910)

Polska pisarka, poetka, tłumaczka i publicystka. W 2022 roku przypada 180. rocznica jej urodzin.

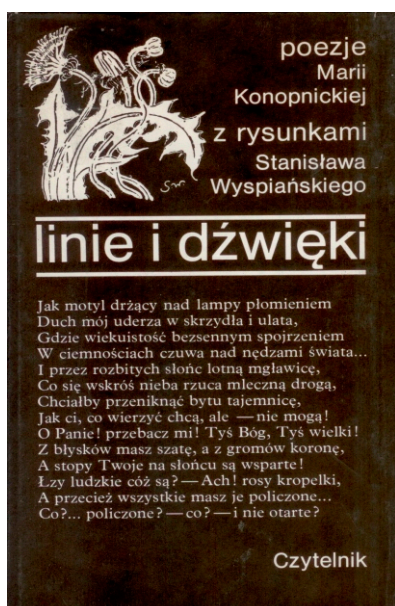
W uchwale w sprawie ustanowienia roku 2022 rokiem Marii Konopnickiej przypomniano krótki biogram pisarki: Maria Konopnicka debiutowała w czasopiśmie „Kaliszanin” w 1870 roku, używając pseudonimu „Marko”. W 1881 roku wydała pierwszy tomik poezji. Redagowała pismo „Świt”, współpracowała z tygodnikiem „Bluszcz”, pisała nowele. Była honorową członkinią Towarzystwa Szkoły Ludowej. Na łamach m.in. „Kuriera Warszawskiego” zajmowała się krytyką literacką. Zasnęła prozą i utworami skierowanymi do dzieci. W 1908 roku opublikowała Rotę – wiersz, który był jej protestem przeciw polityce germanizacji w zaborze pruskim. Za pomocą utworów protestowała przeciwko ustrojowi oraz niesprawiedliwości społecznej. Uczestniczyła w proteście przeciwko prześladowaniu dzieci polskich we Wrześni, akcji potępiającej represje władz pruskich. Walczyła o prawa kobiet, o pomoc dla więźniów politycznych.

Józef Wybicki (1747-1822)

Kolejnym patronem został Józef Rufin Wybicki, który napisał Pieśń Legionów Polskich we Włoszech będącą od 1927 roku polskim hymnem narodowym. W 2022 roku minie dokładnie 200 lat od jego śmierci, 275 lat od urodzin i 225 lat od powstania wspomnianej Pieśni.

W uchwale oddano hołd dokonaniom Wybickiego. Podkreślono również, że karierę polityczną rozpoczął od udziału w elekcji królewskiej Stanisława Augusta Poniatowskiego w 1764 roku. Do historii przeszła jego protestacja zgłoszona w trakcie sejmku repninowskiego w 1769 roku, która przez współczesnych uznawana jest za jedno z pierwszych działań konfederacji barskiej, do której Wybicki dołączył. Wielokrotnie był posłem na Sejm, jednak nie został wybrany na najważniejszy Sejm Wielki z 1788-1792 roku. Pomimo to brał udział w pracach nad wdrożeniem Konstytucji 3 maja jako przedstawiciel stanu mieszczańskiego. Po interwencji rosyjskiej i zwycięstwie targowiczów, wziął udział w tajnych przygotowaniach do wybuchu Insurekcji kościuszkowskiej. Po upadku Insurekcji wyjechał do Paryża, gdzie dzięki jego staraniom udało się uzyskać zgodę na utworzenie wojska polskiego u boku Francji.

sygn. 41493 F

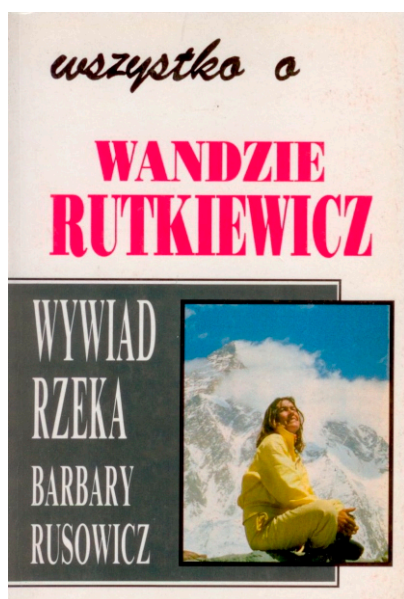
sygn. 90217

Wanda Rutkiewicz (1943-1992)

Trzecią uhonorowaną postacią jest Wanda Rutkiewicz. W 2022 roku upływa 30. rocznica śmierci Wandy Rutkiewicz-Błaszkiwicz, polskiej himalaistki światowej sławy. Zdobyła, jako trzecia kobieta na świecie i jako pierwsza osoba z Polski, szczyt Mount Everestu oraz jako pierwsza kobieta szczyt K2.

sygn. 74482

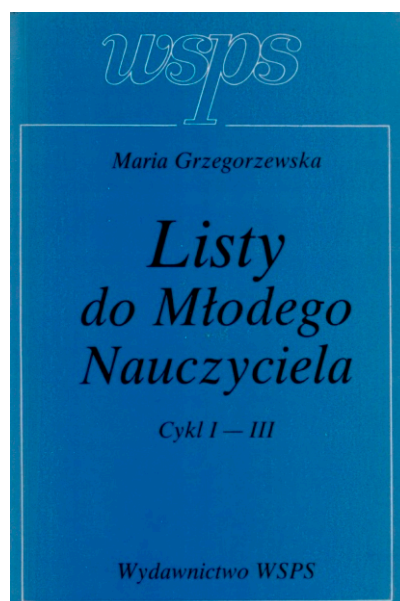

Maria Grzegorzewska (1888-1967)

Do grona patronów roku 2022 dołącza także Maria Grzegorzewska, twórczyni pedagogiki specjalnej w Polsce. Była też pedagogiem specjalnym, tyflopedagogiem, tyflopsychologiem. Działała społecznie. W uchwale przypomniano jej słowa „Piękne słowa tylko szkodę przynoszą, jeśli nie są poparte czynem, choćby próbą działania”.

W roku 2022 mija 100 lat od utworzenia Państwowego Instytutu Pedagogiki Specjalnej, obecnie Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie, instytucji, która została założona przez prof. Marię Grzegorzewską.

sygn. 83215

Opracowała:
Sylwia Kubicka
Wydział Wspomagania Pracy Szkół
i Placówek Oświatowych Biblioteki
Pedagogicznej
Centrum Rozwoju Edukacji WŁ w Piotrkowie Tryb.
s.kubicka@crepiotrkow.edu.pl

Dziękujemy bardzo Autorom,
którzy przygotowali artykuły do Forum Nauczycielskiego nr 99.
Zapraszamy do dalszej współpracy.
Zespół Redakcyjny FN

Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego w CRE WŁ w Piotrkowie Trybunalskim

CENTRUM ROZWOJU EDUKACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO W PIOTRKOWIE TRYBUNALSKIM

97 - 300 Piotrków Trybunalski, ul. Wojska Polskiego 2 tel. 44 649-65-66
www.crepiotrkow.edu.pl e-mail: biuro@crepiotrkow.edu.pl
konto bankowe: 58 1240 3116 1111 0000 3503 5763

PROWADZIMY

- kompleksowe wspomaganie szkół i placówek oświatowych
- sieci współpracy i samokształcenia

ORGANIZUJEMY

szkolenia w zakresie:

- edukacji elementarnej
- edukacji humanistycznej
- edukacji matematyczno - przyrodniczej
- edukacji zawodowej
- wychowania i profilaktyki
- katechezy
- egzaminów zewnętrznych
- awansu zawodowego nauczyciela
- technologii informacyjnej

ZAPEWNIAMY

- konsultacje indywidualne i zbiorowe w tym on-line
- upowszechnianie dobrych praktyk na stronie www.crepiotrkow.edu.pl i w Forum Nauczycielskim
- organizowanie na terenie szkół/placówek oświatowych spotkań i szkoleń odpowiadających zdiagnozowanym potrzebom nauczycieli
- dostęp do aktualnej informacji pedagogicznej
- wielopłaszczyznowe wsparcie w wykonywaniu zadań wynikających z organizacji pracy szkoły

AKREDYTACJA
ŁÓDZKIEGO
KURATORA
OŚWIATY

Placówka akredytowana od 28.02.2007 r.,
uzyskała 30.04.2008 r. certyfikat międzynarodowego systemu zarządzania jakością ISO 9001

Dzień Bezpiecznego Internetu w CRE WŁ w Piotrkowie Tryb.

Więcej inspirujących materiałów znajdą Państwo na stronie:

KLIKNIJ

Dzień Bezpiecznego Internetu
2022 | Wtorek 8 lutego
Działajmy razem!

Materiały zostały wybrane i przygotowane przez:
Marlenę Kowalską
Katarzynę Harlejczyk

POWRÓT **DALEJ**

SPIS TREŚCI

INFORMACJE WSTĘPNE

MATERIAŁY DLA NAUCZYCIELI

NAUCZANIE PRZEDSZKOLE I WCZESNOSZKOLNE

KLASY 4-8

MŁODZIEŻ

MATERIAŁY EDUKACYJNE DLA RODZICÓW

MATERIAŁY -Konferencja DBI-wieczorową porą

INFORMACJE KOŃCOWE

POWRÓT **DALEJ**

NAUCZANIE PRZEDSZKOLNE I WCZESNOSZKOLNE

KLIKNIJ

KLIKNIJ

KLIKNIJ

POWRÓT **DALEJ**

NAUCZANIE PRZEDSZKOLNE I WCZESNOSZKOLNE

1. DZIECI W WIEKU 4 - 6 LAT "NECIO.PL"

STRONA INTERNETOWA   **DO POBRANIA**   **FILM**

2. DZIECI W WIEKU 5 - 6 LAT "Rysia i Tolek na Cyberzachodzie"

STRONA INTERNETOWA   **DO POBRANIA**   **PORADNIK**

3. KLASY I-III "Plik i Folder"

STRONA INTERNETOWA   **DO POBRANIA**   **FILMY**

4. DZIECI W WIEKU 9-11 "SIECIAKI"

STRONA INTERNETOWA   **DO POBRANIA**   **GRA**

POWRÓT **DALEJ**

DBI - WIECZOROWĄ PORĄ

MAMA, TATA I JA - PRZYJACIELE W SIECI – MARLENA KOWALSKA

MAMA, TATA I JA - PRZYJACIELE W SIECI
Spotkanie z Rodzicami **START**

POWRÓT **DALEJ**

DBI - WIECZOROWĄ PORĄ

NAUCZANIE SPECJALNE - A. KACPURA

Scenariusz

Prezentacja

GRA

POWRÓT **DALEJ**